

LAUREA
AMMATTIKORKEAKOULU

Uuden edellä

”Ja katson pornovideoita. normaalia??”
Pornon ilmeneminen nuorten viesteissä
Väestöliiton Internetpalvelussa

Rytkönen, Marianne & Weckström, Marina

2014 Porvoo

Laurea-ammattikorkeakoulu
Porvoo

”Ja katson pornovideoita. normaalia??”
Pornon ilmeneminen nuorten viesteissä
Väestöliiton Internetpalvelussa

Rytkönen Marianne
Weckström Marina
Hoitotyön koulutusohjelma
Terveystyö
Opinnäytetyö
Maaliskuu, 2014

Rytkönen Marianne, Weckström Marina

”Ja katson pornovideoita. normaalia??”

Pornon ilmeneminen nuorten viesteissä Väestöliiton Internetpalvelussa

Vuosi 2014 Sivumäärä 43

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata pornoon liittyviä nuorten kysymyksiä, ajatuksia ja tunteita Väestöliiton Internetpalvelussa. Väestöliitolla on nuorille alle 20-vuotiaille suunnattu Internetsivusto, jonka tarkoituksena on tukea nuoria seksuaaliterveyteen liittyvissä asioissa.

Opinnäytetyön aineistona käytettiin Väestöliiton Internetpalvelun kysymys- vastauspalstalle nuorten lähettämiä viestejä 1/2009-5/2012. Aineistosta valittiin analysoitavaksi, tutkimustehävien mukaan, 20 viestiä joista saatiin 35 ilmausta. Aineisto analysoitiin induktiivisella sisälön analyysillä. Opinnäytetyö tehtiin yhteistyössä Väestöliiton kanssa.

Tämän opinnäytetyön tuloksista ilmeni, että nuorten kysymykset pornosta koskivat pornon katselua ja tiedontarvetta. Nuoret halusivat tietää, onko pornon katseleminen normaalia ja voiko siitä seurata haittavaikutuksia. Pornon herättämät ajatukset koskivat riippuvuutta ja pornon aitoutta. Pornon herättämät tunteet olivat positiivisia, negatiivisia sekä ristiriitaisia. Porno herätti nuorissa kiihottumista mutta myös häpeän tunnetta ja järkytystä sekä yhdellä nuorella näitä samanaikaisesti.

Tämän opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää suunniteltaessa nuorten seksuaalikasvatusta. Julkisen tilan pornografisoitumisen vuoksi seksuaalikasvatuksessa tulee käsitellä myös pornoa ja oikaista sen luomaa yksipuolista kuvaa seksuaalisuudesta. Terveystieteen on hyvä olla tietoinen ilmiön olemassaolosta sekä siitä, kuinka voimakkaasti porno voi vaikuttaa nuoreen. Sensitiivinen ja tunteita herättävä aihe vaatii terveystieteilijältä niin hienotunteisuutta, rohkeutta kuin ammatillisuuttakin. Terveystieteilijä voi antaa tietoa ja vaikuttaa pornoon liittyviin asenteisiin ja uskomuksiin esimerkiksi terveystieteen yhteydessä vastaanotolla, vanhempainilloissa sekä nuorten seksuaalikasvatus- ja terveystietotunneilla. Avoin ja asian- tunteva keskustelu auttaa nuoria pohtimaan aihetta kriittisesti sekä herättelee vanhemmat nuorten arjen todellisuuteen. Pornosta ja sen herättämistä ajatuksista on lupa puhua. Nuori tulee huomioida yksilöllisesti oman kehitystasonsa, kulttuurinsa ja uskontonsa mukaisesti. Nuorille olisi hyvä antaa tilaisuus kysyä myös nimettömänä aiheesta. Terveystieteilijä voi kehittää työtään esimerkiksi koostamalla seksuaalikasvatustunnin nuorten kysymysten perusteella. Näin saataisiin nuorten tarpeet paremmin esille sekä realistinen kuva nuorten todellisesta maailmasta.

Asiasanat: nuoret, porno, pornografia, seksuaalisuus, media, Internet

Marianne Rytönen, Marina Weckström

“And I am watching porn videos. normal??”

The appearance of porn at young people’s messages on Väestöliitto’s (The Family Federation) web service

Year	2014	Pages	43
------	------	-------	----

The goal of this thesis is to describe the types of questions, thoughts and feelings related to porn found in the messages that young people have sent to the web service offered by Väestöliitto (The Family Federation of Finland). Väestöliitto has web pages directed to young people under twenty, and the aim is to support young people with issues related to sexual health.

The material which was used in the thesis consisted of Väestöliitto's messages by young people that have been sent to the question-answer section of Väestöliitto's web service for young people in 1/2009-5/2012. Analyzed material was comprised of 20 messages, and based on the research questions, 35 expressions were found. The analysis of material was carried out by inductive content analysis method. Väestöliitto acted as a partner.

The results of this thesis showed that young people’s questions about porn related to watching pornography and the need for information. Young people wanted to know if it is normal to watch porn and could there be some adverse effects. Young people’s thoughts about porn related to addiction and the authenticity of porn. Young people’s feelings about porn were positive feelings, negative feelings and inconsistent feelings. Porn provoked stimulation but also feelings about shame and shock in young people, and one of them felt all these feelings at the same time.

The results of this thesis can be used when planning sexual education for young people. Sexual education must address and correct the one-sided image of sexuality created by porn. Public health nurses must be aware of the existence of the phenomenon and how strongly porn can affect the young. A sensitive and emotion provoking issue requires consideration, courage and professionalism from a public health nurse. A public health nurse can give information and influence the attitudes and beliefs related to pornography, for example during physical examinations, parents' evenings and young people's sexual education and health education classes. Open and knowledgeable discussion helps young people to approach the subject critically, and it also prompts the parents to understand the reality of young people's everyday life. Discussion about pornography and the thoughts it provokes is allowed. A public health nurse must take into consideration young people’s individuality, maturity, culture and religion. It would be good to give young people the opportunity to ask anonymously about the subject. Public health nurses can further develop their work by compiling sexual education lessons from young people’s questions. This way it would be easier to find out young people’s needs and build a realistic picture of their reality.

Keywords: young people, porn, pornography, sexuality, media, Internet

Sisällys

1	Johdanto.....	6
2	Pornon merkitys nuoren seksuaalisessa kehityksessä.....	7
	2.1 Nuoren seksuaalinen kehitys.....	7
	2.2 Pornon näkyminen nuorten arjessa.....	9
	2.3 Pornon vaikutuksia nuoren seksuaalisuuteen.....	12
3	Opinnäytetyön tarkoitus ja tutkimustehtävät.....	16
4	Opinnäytetyön empiirinen toteuttaminen.....	16
	4.1 Toimintaympäristön kuvaus.....	16
	4.2 Tutkimusaineisto ja aineiston analyysi.....	17
5	Opinnäytetyön tulokset.....	21
	5.1 Nuorten kysymyksiä pornosta.....	21
	5.2 Pornon herättämiä ajatuksia nuorissa.....	23
	5.3 Pornon herättämiä tunteita nuorissa.....	24
6	Pohdinta.....	25
	6.1 Tulosten tarkastelu.....	25
	6.2 Opinnäytetyön eettiset kysymykset.....	27
	6.3 Opinnäytetyön luotettavuus.....	28
	Lähteet.....	30
	Taulukot.....	33
	Liitteet.....	34

1 Johdanto

Pornossa seksuaalisuus näyttäytyy kapea-alaisena ja nuori voi saada vääristyneen ja epärealistisen kuvan seksuaalisuudesta, rooleista sekä seksuaalisesta käyttäytymisestä (THL 2013). Yhteiskunta ja kulttuuri ympärillämme ovat jatkuvassa muutoksessa, porno ei tee tässä poikkeusta. Pornosta on tullut yhä näkyvämpi osa populaarikulttuuria (Sørensen & Knudsen 2007). Arkipäivässä on pornoistunutta kuvastoa mukana usealla eri tavalla, perinteisten pornoforumeiden lisäksi musiikkivideoissa, mainoksissa, elokuvissa, peleissä ja Internetsivustoilla (Bildjuschkin & Ruuhilahti 2008, 142-143). Pornon valtavirtaistuminen populaarikulttuurissa on normalisoitunut sen käyttöön liittyviä asenteita ja sitä pidetään luonnollisena, tästä huolimatta suhtautuminen pornoon on ristiriitaista (Sørensen & Knudsen 2007). Avaamalla Internetyhteyden sekä kirjoittamalla Googlen hakukenttään sanan ”porno”, saa 0,17 sekunnissa noin 199 000 000 tulosta. Tämä herättää pohtimaan yhtä ulottuvuutta nuorten arjen todellisuudesta.

Terveystieteiden on terveystieteiden ja seksuaalikasvatustieteen tärkeää tietää pornosta sekä osata keskustella siitä nuorten kanssa asiallisesti ja kriittisesti. Nuorten arjen taju ja heidän tukeminen myös pornoon liittyvissä mieltä askarruttavissa asioissa auttaa heitä kohti turvallista ja suorituspainetonta seksuaalisuutta. Opetushallituksen (2011) mukaan nuorilla on oikeus saada tietoa ja opastusta seksuaalisuuteen liittyvistä asioista, se tukee heidän kehitystään ja lisää vastuullisuutta sekä suojaa ja edistää heidän terveyttään. Nuoret tarvitsevat monipuolista ja hyvin suunniteltua seksuaalikasvatusta vastapainona kaupalliselle ja seksuaalisoituneelle mediainformaatiolle, nuorten terveys- ja seksuaalikasvatusta toteuttavien virallisten tahojen, kuten koulun ja terveydenhuollon, merkitys onkin entisestään korostunut. (Opetushallitus 2011.)

Opinnäytetyö tehtiin yhteistyössä Väestöliiton Nuorten seksuaaliterveyden osaamiskeskuksen kanssa. Tässä opinnäytetyössä käsitellään pornon ilmenemistä nuorten viesteissä Väestöliiton Internetpalvelussa. Aiheen valintaa ohjasivat kiinnostus nuorten maailmaa ja heidän hyvinvointiaan kohtaan, koimme aiheen myös haastavana. Opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata pornoon liittyviä nuorten kysymyksiä, ajatuksia ja tunteita Väestöliiton Internetpalvelussa. Nuorten kysymykset, ajatukset ja tunteet pornosta tuodaan esille siten, etteivät etukäteisolelut tai - asenteet ole vaikuttaneet niihin.

2 Pornon merkitys nuoren seksuaalisessa kehityksessä

2.1 Nuoren seksuaalinen kehitys

Seksuaalisuus on tila, joka voidaan kokea ja ilmaisunsa se voi saada kaikessa mitä ihminen on, tuntee, ajattelee ja tekee (Ilmonen & Nissinen 2006, 450). Seksuaalisuus on keskeinen osa ihmisyyttä syntymästä kuolemaan. Seksuaalisuus pitää sisällään sukupuolen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuoliroolit, seksuaalisen suuntautumisen, erotiikan, mielihyvän, sukupuolisuhteet ja lisääntymisen. Seksuaalisuuden ilmenemismuotoihin kuuluvat ajatukset, fantasiat, halut, uskomukset, asenteet, käyttäytyminen, seksuaalisuuden harjoittaminen, roolit ja suhteet. Ihminen ei välttämättä ilmennä näitä kaikkia ulottuvuuksia vaikka ne kaikki sisältyvätkin seksuaalisuuteen. Seksuaalisuuteen vuorovaikutuksessa vaikuttavat niin biologiset, psyykkiset, sosiaaliset, taloudelliset ja poliittiset tekijät kuin myös uskonnolliset, historialliset ja laillisetkin tekijät. (WHO Europe 2010, 16.) Seksi on seksuaalisuutta käyttäytymisen ja toiminnan tasolla. Seksuaalinen toiminta on muun muassa seksuaalisuuden ilmaisua, kontaktien hakemista, seksuaalisen nautinnon tavoittelua yksin tai partnerin kanssa sekä yhdyntöjä rasakaaksitulotarkoituksessa. (Ilmonen & Nissinen 2006, 443.)

Suomen laki määrittelee nuoruutta. Nuorisolain 1 luku 2 § määrittelee nuoret melko väljästi, laissa tarkoitetaan nuorella alle 29-vuotiaista (Nuorisolaki 2006). Uuden Lastensuojelulain 1 luku 6 § puolestaan määrittelee nuoreksi 18-20 vuotiaan ja alle 18 vuotiaan lapseksi (Lastensuojelulaki 2007).

Aalbergin ja Siimeksen (2007) mukaan nuoruus sijoittuu ikävuosien 12-22 väliin, he jakavat sen varhaisnuoruuteen, varsinaiseen nuoruuteen sekä jälkinuoruuteen. Varhaisnuoruusvaiheessa, 12-14-vuotiaana, murrosikä on alkanut ja nuoren on vaikea suhtautua kehoonsa jota ei hallitse. Nuori tarvitsee toisia nuoria sekä perheen ulkopuolisia aikuisia, jotta saisi heiltä tarvitsemaansa tukea ja kykenisi nauttimaan sekä fyysisestä että psyykkisestä kasvustaan. Varsinaisessa nuoruudessa, 15-17-vuotiaana, seksuaalisuuden kehitys on keskeistä, nuori ottaa haltuun uuden seksuaalisen ruumiinsa mutta epävarmuus omasta seksuaalisuudesta vaivaa, tytöt ovat epävarmoja omasta naisellisuudestaan ja pojat miehuudestaan. Homoseksuaaliset kokeilut ovat pikemminkin oman seksuaalisuuden etsintää kuin alkavaa seksuaalista erilaisuutta. Tärkeä osa seksuaalisuuden etsintää on itsetyydytys, jonka avulla nuori hahmottaa omaa seksuaalisuuttaan ja sitoo seksuaalisia ylläkkeitä mielikuviin. Ikätoverit ovat keskeisiä seksuaalisuuden rakentamisessa, seurustelusuhteiden avulla vahvistetaan omaa minuutta ja tämän vuoksi ne ovat aluksi itsekeskeisiä. Nuori on utelias ja kiinnostunut seksuaalisuudestaan. Jälkinuoruus 18-22 vuoden iässä on jäsentymisvaihe jossa kokonaisuus naisena ja miehenä olemisesta hahmottuu aikaisempien kokemusten perusteella, tätä nuoruusvaihetta kuvataan identi-

teettikriisinä. Nuorella on kykyä emotionaaliseen läheisyyteen ja hän arvostaa niin omaa kuin toisenkin yksityisyyttä. (Aalberg & Siimes 2007, 67-71.)

Seksuaalisuuden portaat kuvaavat seksuaalisen kehityksen etenemistä. Portailla on yhdeksän askelmaa eli yhdeksän eri kehitysastetta. Nuori käy portaat läpi omaa yksilöllistä tahtiaan, eikä välttämättä järjestyksessä. Seksuaalinen kehitys katsotaan tapahtuvaksi kolmen eri kerroksen portaittana tapahtumasarjana, järjen, tunteiden ja biologian tasoilla. Järjen kerrokseen kuuluu tietoinen prosessointi jossa tietoa opitaan, omaksutaan ja ymmärretään eri tavoin. Tähän kuuluu muun muassa asenteiden muokkautuminen, uskomukset ja päätöksentekokyky. Tunteiden kerroksella nuori opettelee hallitsemaan ja sietämään erilaisia tunteita. Biologian tasolla jokainen nuori kehittyy murrosiän läpi aikuiseksi omaan tahtiinsa (Korteniemi-Poikela & Cacciatore 2010, 9-18). Seksuaalisuuden portaat on jaettu kolmeen eri seksuaalista kehitystä kuvaavaan vaiheeseen, uteliaisuuteen, herkistymiseen ja rohkaistumiseen. Portaiden nimet kuvaavat kehitysvaiheen mukaista ihastumista ja rakastumista. (Väestöliitto 2013c.)

Uteliaisuusvaiheeseen kuuluu Seksuaalisuuden portaiden ensimmäinen askelma, joka on äiti/ isä- nainen/mies-ensirakkaus-porras. Tällä portaalla rakennetaan perusturvallisuutta ja -luottamusta aikuisiin, opetellaan yhteisön sääntöjä ja sukupuolirooleja. Useimmat leikki-ikäiset rakastuvat tässä vaiheessa omaan vanhempaansa ja kokevat myös ensimmäisen sydänsurunsa, kun heille selviää, ettei oman vanhemman kanssa voikaan mennä naimisiin. (Aho, Kotiranta-Ainamo, Pelander & Rinkinen 2008, 20-21.) Herkistymisvaiheeseen kuuluvat sisäinen epävarmuus ja itsenäistymisen tarve. Nuoren näkökulma seksuaalisuuteen muuttuu henkilökohtaiseksi. Nuori pohtii paljon omaa normaaliuttaan ja vertailee itseään muihin sekä myös mediasa esitettyihin kuviin. Seksuaalinen identiteetti hakee suuntaansa ja rakkauden kohteet voivat vaihtua usein. Herkistymisvaiheeseen kuuluvat seksuaalisuuden portaat toisesta kahdeksanteen portaaseen. (Väestöliitto 2013a.) Toisella portaalla, idolirakkaus- portaalla, nuori opettelee haaveilun kautta kokemaan ihastumiseen ja rakastumiseen liittyviä tunteita. Ihastumisen kohde on yleensä joku julkisuuden henkilö. Idoliin voi myös samaistua, mikä voi toisaalta toimia haitallisena tekijänä riippuen idolin elämäntyylistä. Kolmannella, tuttu- salattu- portaalla, opetellaan sietämään rakkauden ja ihastumisen tunteita, jotka kohdistuvat lähellä olevaan ihmiseen, kuten opettajaan tai kaverin veljeen. Ihastuksen kohteen sukupuoli voi olla joko samaa tai eri sukupuolta, se ei kuitenkaan kerro aikuisuuden seksuaalisesta suuntautumisesta. Nuori käsittelee ihastumista yksin, haaveilemalla. Neljäs porras on kaverille kerrottu-porras, jossa ihastumisesta uskalletaan jo kertoa kaverille mutta ei vielä ihastumisen kohteelle. Ystävän tuki on tärkeää, nuori opetteleekin ystävyiden sääntöjä ja luottamusta. (Aho ym. 2008, 21-25.) Viidennellä, tykkään sinusta-portaalla, ilmaistaan ihastumisen tunteet ihastuksen kohteelle. Ilmaisukeinona voi toimia vaikkapa kirjelappu tai tekstiviesti. Nuori voi myös kokea ensimmäisen seurustelusuhteensa, mutta suhteen ei tarvitse vielä sisältää läheisyyttä.

Kuudennella käsi kädessä- portaalla nuori ilmaisee rakastumisen tunteitaan ja saa vastarakkautta osakseen. Nuori opettelee seurustelun sääntöjä ja rakkauden ilmaisua. Omia seksuaalisia tunteita käsitellään mielikuvituksen ja fantasioiden kautta ja itsetyydytys tulee luontevana asiana nuoren elämään. Nuorella voi olla myös voimakkaita surun, vihan ja aggression tunteita jotka seuraavat pettymyksiä. (Korteniemi-Poikela & Cacciatore 2010, 79-106.) Seitsemäntenä tulee suudellen- porras, jossa harjoitellaan ilmaisemaan läheisyyttä ja rakkautta intiimisti toisen kanssa, kädestä kiinni pitämällä, lähekkäin ololla ja suutelemalla. Kahdeksantena tulee mikä tuntuu hyvältä- porras, jossa harjoitellaan yhdessä toisen kanssa nautintoa ja kiihottumista. Häveliäisyys ja estot liittyvät vielä tähän vaiheeseen. Nyt nuori myös harjoittelee puhumaan seksistä ääneen, mikä tuntuu hyvältä ja mikä ei. Myös ei-sana on tärkeä, ei tehdä mitään sellaista mikä ei tunnu itsestä hyvältä ja oikealta. (Aho ym. 2008, 21-25.)

Rohkaistuminen-vaiheeseen kuuluu viimeinen eli yhdeksäs porras. Tällä portaalla ystävyysuhteet nousevat entistä tärkeämmäksi ja ystävien mielipiteet merkitsevät enemmän kuin aiemmin. Nuori ottaa etäisyyttä perheeseensä ja hakee ikätovereidensa hyväksyntää. Nuori rohkaistuu seksuaalisesti ja hänellä on kokemus siitä, että seksuaalisuus on hänen omassa hallinnassaan. Useimmilla nuorilla rohkaistuminen johtaa seksuaalisiin kokemuksiin. Tähän vaiheeseen voi kuulua myös tarpeeton riskinotto, jos nuorella ei ole tarpeeksi oikeaa tietoa. Nuori tarvitsee edelleen turvallisia aikuisia tässä vaiheessa tukemaan ja ohjaamaan, kunnes hän on valmis ottamaan itse vastuun itsestään. (Väestöliitto 2013b.)

2.2 Pornon näkyminen nuorten arjessa

Kontulan (2006) mukaan pornografian tai pornon määritelmä on voimakkaasti henkilökohtainen asia. Alkujaan se on tarkoittanut kirjoituksia prostituoiduista, nykyaikana se lähinnä tarkoittaa mielikuvia ja fantasioita seksistä kuin todellista seksielämää. Joillekin se edustaa puuttuvan seksuaalielämän vastinetta, toisille seksuaalisen ilmaisun itsenäistä muotoa, arvoa sinänsä. Pornografiaa on pidetty kaikkina aikoina vähintäänkin säädyttömänä ja se on ollut kiellettyä ja valvottua. (Kontula 2006, 392.) Anttila (2004a) toteaa vallitsevia siveysnormeja loukkaavat säädyttömät kuvat ja painotuotteet pornografiaksi (Anttila 2004a, 12). Ilmonen ja Nissinen (2006) määrittelevät pornografia-sanaa ja kirjoittavat sen tarkoittavan esitystä, tuotetta tai teosta, joka kuvaa tai paljastaa suoraviivaisesti ihmisen seksuaalikäyttäytymistä ja sukupuolielimiä (Ilmonen & Nissinen 2006, 441). Naisen sukupuolielimistä otettu kuva pornolehdessä määritellään pornoksi, mutta sama kuva lääketieteen kirjassa voidaan perustella naisen anatomian oppimateriaaliksi lääketieteen opiskelijalle (Bildjuschkin & Ruuhilahti 2008, 142-143). Visuaalista ja vähemmän sukupuolielimien ympärillä pyörivää pornografiaa kutsutaan pehmeäksi pornoksi, kun taas suoraviivaista, yhdyntäkeskeistä seksiä kutsutaan kovaksi pornoksi (Kontula 2006, 392). Väkivaltapornoa ovat muun muassa genitaalien penetriminen esinein ja nyrkein, sitominen sekä kuristaminen (Näre 2002, 230). Nikusen (2006) mukaan

porno ilmentää, tuottaa sekä kommentoi käsityksiä miesten ja naisten välisistä suhteista ja seksuaalisuudesta (Nikunen 2006, 129). Pornon tehtävänä on myydä tuotetta nimeltä seksi ja tuottaa sillä rahaa. Toleranssitaso on noussut muualla Euroopassa, mainoksissa on nähtävissä koventunut ote kun väkivalta ja seksi ovat vahvasti kytkeytyneet toisiinsa, pelkkä seksi ei enää hätkähdytä. (Bildjuschkin & Ruuhilahti 2008, 142-143.)

Massamedian pornossa yksi yleisimmistä piirteistä on naisten alentaminen ja halventaminen (Niemi 2011, 110). Porno on tietoisesti tehtyä ja tuotettua materiaalia josta puuttuvat tunteet, läheisyys ja intiimiys. Ominaista ovat muokatut nais- ja mieskehot. Tärkeää on se, miltä näyttää, eikä se miltä tuntuu. (Kallio 2013.) Tyttöjen määritelmiä pornosta ovat muun muassa epätodellinen, kuvitteellinen, näytelty, kaupallinen, alistava sekä tunteeton seksi, se on myös viihdettä. Keskeistä on, ettei porno kuvaa todellisuutta, vaan se on liioiteltua seksin esittämistä. (Rinkinen, Miettinen, Halonen & Apter 2012, 44.)

Yksimielisyyttä pornografiaksi luokittelemisesta on mahdoton saavuttaa, koska se on hyvin henkilökohtainen kokemus, niin ikään rajanveto pornografian ja eroottisen taiteen välillä on häilyvä. (Ilmonen & Nissinen 2006, 441.) Porno-sanaa kierretäänkin usein puhumalla erotiikasta tai aikuisviihteestä, raja-aidat näiden välillä ovat kuitenkin hyvin tulkinnanvaraisia. Erot termien välillä liittyvät muun muassa alastomuuden määrään ja laatuun kuin myös moraaliseen arvottamiseen. (Nikunen, Paasonen & Saarenmaa 2005, 9-10.) Ilmonen ja Nissinen (2006) määrittelevät erotiikkaa muun muassa kyvyksi, jossa seksuaalisuus voidaan kokea laajasti tunteisiin ja henkisyteen liittyvänä voimana (Ilmonen & Nissinen 2006, 434). Henkisyys erotiikassa ei välttämättä tarkoita seksuaalisen täyttymyksen tavoittelua. Pornoksi erotiikka muuttuu Kontulan (2006) tulkinnan mukaan silloin, kun se herättää seksuaalista kiihotusta tai kun aistillisen henkistymisen sijasta tuntee itsensä kiusaantuneeksi tai ahdistuneeksi (Kontula 2006, 393-394).

Pornon käytöllä on erilaisia merkityksiä ihmisille. Pornoa voi käyttää esilämmittelynä taikka pääasiallisena seksuaalisen tyydytyksen lähteenä. Yksi tällainen merkitys on mahdollisuus kaikkivoipuuden tunteeseen, kuvan saa pysäyttää, kelata edestakaisin ja katsoa yhä uudelleen ja uudelleen, seksuaalikohtaus on siis täysin katsojan hallinnassa. Porno antaa visuaalisen kiihokkeen joka on valmiiksi näytelty, samalla se kuitenkin voi tukahduttaa omat mielikuvat ja etäännyttää oman mielen fantasioista. (Niemi 2011, 111-134.)

Arkipäivässä on pornoistunutta kuvastoa mukana usealla eri tavalla. Pornon kuvitus on lyhyessä ajassa lisääntynyt perinteisten pornoforuumeiden lisäksi musiikkivideoissa, mainoksissa, elokuvissa, peleissä ja Internetsivustoilla. (Bildjuschkin & Ruuhilahti 2008, 142-143.) Julkisen tilan pornografisoituminen on ilmiö, joka tarkoittaa sitä, että pornosta on viime vuosina tullut yhä näkyvämpi osa populaarikulttuuria, se kuvaa ympäröivässä kaupunkitilassa sekä mediassa

nähtävää seksuaalisten viitteiden paljoutta. Ilmiö ei ole uusi, koska Pohjoismaissa kuvapornografian laillistamisen jälkeen on seksuaalisuus ja alastomuus ollut pysyvä osa kulttuuriamme. Uutena ilmiönä on kuitenkin pornografian vaikutus mediatuotteisiin ja sen uusi asema populaarikulttuurissa. (Sørensen & Knudsen 2007, 7 -12.) Media, ja etenkin Internet, tuovat seksuaalisuuteen liittyvät asiat lähelle nuorta. Nuorille media onkin perheen, kavereiden ja koulun lisäksi yksi seksuaalisuuteen sosiaalistavista tahoista. Median vaikutus voi olla seksuaaliterveyttä tukeva, mutta se voi vaikuttaa myös päinvastaisella tavalla. Seksuaalisuus näyttäytyy kaipa-alaisena mainoksissa ja pornossa, se pysyttelee erossa tunteista, perustuu tekniikkaan sekä toimintaan ja on hyvin stereotyyppistä. Nuori voi saada niistä vääristyneen ja epärealistisen kuvan seksuaalisuudesta, rooleista sekä seksuaalisesta käyttäytymisestä. (THL 2013.) Seksillä markkinointi julkisesti sekä erilaisten kaupallisten seksiin liittyvien palveluiden tarjoaminen tavoittaa aikuisten lisäksi myös lapset ja nuoret (Anttila 2004b). Pornografian valtavirtaistuminen populaarikulttuurissa on normalisoinut sen käyttöön liittyviä asenteita ja sitä pidetään luonnollisena, suurin osa on kuitenkin sitä mieltä, että poikien kiinnostus pornografiaan on luonnollisempaa kuin tyttöjen. Normaalistumisesta huolimatta suhtautuminen pornografiaan on ristiriitaista. (Sørensen & Knudsen 2007.)

Runsas Internetin käyttö tuo mukanaan enemmän riskejä mutta myös enemmän mahdollisuuksia ja etuja, tarkan rajan vetäminen näiden välillä on vaikeaa. Keskeisiä Internetin käyttöön liittyviä riskejä ovat pornografia ja seksuaalisten viestien vastaanottaminen. Erityisesti teiniikäiset pojat törmäävät eniten Internetin seksuaalisiin kuviin kun taas samanikäiset tytöt saavat loukkaavia ja ikäviä viestejä todennäköisimmin, riskit vaivaavat kuitenkin enimmäkseen tyttöjä. Lapset ja nuoret eivät välttämättä koe riskejä tai uhkia ongelmia tuottavina tai vaivavina asioina. Lasten vanhemmat puolestaan eivät läheskään aina olleet tietoisia lastensa kohtaamista riskeistä, yleisesti ottaen he olivat aliarvioineet niitä. Suomalaisnuoret käyttävät aktiivisesti Internetiä ja he erottuvat 25 Euroopan maan välisessä vertailussa edukseen turvataitojen hallinnassa, suomalaisvanhemmatkin arvioivat enemmän sitä, ovatko heidän lapsensa kokeneet Internetissä jotain epämiellyttävää, asia on päinvastoin lähes kaikissa muissa maissa. Suomalaislasten ja -nuorten suurimmat riskit ovat pornografiassa, 29 % oli kohdannut sitä Internetissä ja 37 % oli kohdannut sitä kun kaikki mediat otetaan mukaan. (The London School of Economics and Political Science 2013.)

Porno on helposti saatavilla erityisesti Internetin myötä, se mahdollistaa nimettömyyden ja sitä saa myös ilmaiseksi (Bildjuschkin & Ruuhilahti 2008, 142-143). Internet on luonut mahdollisuuden massiiviselle pornon kulutukselle (Niemi 2011, 111-134). Se toimii pornon pääasiallisena lähteenä. Nuorilla on enemmän Internet-yhteyksiä käytettävissään kuin ennen ja he pääsevät verkkoon koska tahansa kännyköillään. Nuoret voivat siis katsoa pornoa milloin ja missä vain. Pornografisen materiaalin jakaminen on myös helppoa ja materiaalia on saatavilla loputtomasti. Suurempi haaste nykynuorille on siis olla katsomatta pornoa kuin miettiä mistä sitä

saisi. (Kekkonen 2012, 247-249.) Lapset menevät Internetiin yhä nuorempina, Tanskassa ja Ruotsissa jo seitsemänvuotiaina ja useassa Pohjois-Euroopan maassa kahdeksanvuotiaana. Kolmasosa 9-10-vuotiaista ja 80 % 15-16-vuotiaista käyttää Internetiä päivittäin, yleisimmin tämä tapahtuu kotona (87 %) ja koulussa (63 %). (The London School of Economics and Political Science 2013.)

Euroopan 25 maassa toteutetun EU Kids Online-tutkimuksen mukaan 9-16-vuotiaista 14 % oli viimeisen vuoden aikana nähnyt Internetissä kuvia alastomista ihmisistä tai ihmisistä, jotka harrastavat seksiä. Kaikkien mediavälineiden osalta seksuaalisia tai pornografisia aineistoja oli nähnyt 23 %. Vanhemmat teini-ikäiset olivat nähneet neljä kertaa yleisemmin pornografista materiaalia kuin nuoremmat, he näkivät myös suorasukaista pornoa enemmän. Nuoremmat ovat kokeneet nettipornon vaivaavan heitä enemmän kuin teini-ikäisiä, he ovat myös kokeneet sen järkyttävämpänä. Yli puolet lapsista (53 %), jotka kokivat seksuaaliset kuvat vaivaviksi, kertoivat asiasta jollekin ja 25 % heistä lopetti Internetin käytön joksikin aikaa, osa myös muutti yksityisyys- tai yhteydenottoasetuksiaan. 15 % 11-16-vuotiaista oli saanut seksuaalisia viestejä tai kuvia ja 3 % sanoi itse lähettäneensä sellaisia. Neljäsosa oli niistä vaivautunut ja heistä puolet melko tai erittäin järkyttyneitä. (The London School of Economics and Political Science 2013.)

Lastensuojelulaissa turvataan lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun (Lastensuojelulaki 2007). Myös Kuvaohjelmalaissa suojellaan lasta säätämällä kuvaohjelmien tarjoamista. Kuvaohjelmalla tarkoitetaan muun muassa elokuvia, televisio-ohjelmia ja pelejä. (Kuvaohjelmalaki 2011.)

2.3 Pornon vaikutuksia nuoren seksuaalisuuteen

Pornon vaikutuksia nuoriin on tutkittu hyvin vähän, tärkeimmät syyt tähän ovat eettiset, ne tekevät sen lähestulkoon mahdottomaksi (Helsper 2005). Niemi (2011) pohtii pornon vaikutuksia nuoren kehitykseen. Porno voi antaa samaistumisen kautta nuorelle kaikkivoipaisia tunteita ja siten väliaikaisesti poistaa mieltä vaivaavat huonouden tunteet, näin nuoren kasvulle ja kehitykselle on käytössä enemmän voimavaroja. Pornon käyttöön liittyvä itsetyydytys myös auttaa hallitsemaan sen aiheuttamia voimakkaita tunteita, porno voi kuitenkin olla myös haitallista kehitykselle. Nuoren ohimenevä pornon käyttö ei haittaa aikuisen identiteetin muodostumista vaan voi antaa sille jopa pontta. Kuitenkin nuoren juutuessa runsaaseen pornon käyttöön sekä siihen liittyvään itsetyydytykseen, voi kehitys pysähtyä ainakin väliaikaisesti. (Niemi 2011, 137-139.) Porno antaa vaihtelua ja kiihokkeita ja osalle pojista tämä voi muodostua riippuvuudeksi (Kekkonen 2012, 247-249). Pornon käyttö voi toimia joko kehityksen kiihdyttäjänä tai tukahduttajana (Niemi 2011, 137-139). Nuorten jatkuva tai pitkäkestoinen altistuminen K-18 pornografialle vaikuttaa nuorten asenteisiin, tekee heidät kyynisemmiksi

esimerkiksi seurustelusuhteita kohtaan, myös avioliitto nähdään vähemmän tyydyttävänä (Helsper 2005).

Julkisen tilan pornografisoituminen on vaikuttanut muun muassa miesten esineellistämiseen. Tämä vaikuttanee poikien hyvinvointiin luomalla ulkonäköpaineita ja seksuaalisuuden korostumista entistä voimakkaammin. (Bildjuschkin & Ruuhilahti 2008, 145.) Pornon vartaloihan- teet vaikuttavat nuorten käsitykseen siitä, miltä vartaloiden, ja varsinkin heidän oman varta- lonsa, pitäisi näyttää (Sørensen & Knudsen 2007). Tytöistä joka viides ja pojista alle puolet (46 %) pitää seksikkyyttä ja seksikästä ulkonäköä erittäin tärkeänä (Anttila 2004b). On mah- dollista, että osa tytöistä on herkemmin omaksunut median luomat kuvat seksistä ja siten sen vaikutukset seksuaalikäyttäytymiseen, tällöin he kenties pyrkivät tätä median luomaa mallia toteuttamaan, ja siten ajautuisivat myös riskikäyttäytymiseen (Kuortti 2012). Median ja mai- noksien sisällöt voivat lisätä tyytymättömyyttä omaa kehoa kohtaan, niin ikään ylitsepuuruava seksuaalisuus voi hämmentää. Näiden median luomien mallien kyseenalaistamiseen nuori tar- vitsee tukea. Seksuaalikasvatuksella on tärkeä rooli toimia vastapainona mediasta tulevaan seksuaalitietoon. (THL 2013.)

Ensimmäisen kerran pornoa nähdään 12-14-vuotiaana, siis ennen sukukypsyyden saavuttamista ja seksielämän aloittamista (Sørensen & Knudsen 2007). Pojista valtaosa on katsonut pornoa, yläkouluikäisistä liki kaikki ovat katsoneet sitä kohtuullisen paljon (Kekkonen 2012, 247-249). Poikien suurimmat syyt katsoa pornoa olivat itsetyydytys (86 %), uteliaisuus, hovin vuoksi ja koska se tuntuu hyvältä. Poikien epävarmuus oman peniksen koosta ja toiminnasta saavat mahdollisesti lisäpontta pornoelokuvista joissa on kenties käytetty kuvankäsittelyä, pornoelo- kuvissa miehen kuva on yksipuolinen ”isopeniksinen panokone”. Pojista 30 % pitää pornoa hy- vänä seksiin liittyvän tiedon lähteenä. (Anttila 2012, 74-75.) Selvitettäessä tyttöjen tunneko- kemuksia ja mielipiteitä pornografiasta ilmeni, että suurin osa (93 %) tytöistä on nähnyt por- nografista materiaalia ja heillä on hyvin realistinen kuva siitä. Tytöt pitävät pornoa kaupalli- sena seksinä ja aikuisviihteenä, jonka esittämä seksi on tekninen ja tunteeton suorite. Porno herättää tytöissä enemmän positiivisia tunteita kuin vahvasti negatiivisia tunteita. Kuitenkin pieni ryhmä koki pornon ahdistavana ja pelottavana. (Rinkinen, Miettinen, Halonen & Apter 2012, 39- 48.) Myös tytöt ovat kertoneet saaneensa pornoa katselemalla käsityksen peniksen sopivasta koosta (Kekkonen 2012, 236).

Nuorten seksuaalista käytöstä ja pornon käyttöä sekä niiden välistä yhteyttä tutkittaessa sel- visi, että 86 % oli käyttänyt pornoa ja yleisimpinä lähteinä toimivat Internet sekä kaapeli-tv. Suurin osa (58 %) oli katsonut pehmeää pornoa, 31 % kovaa pornoa ja 3 % väkivaltaista pornoa. 71 % uskoi, että porno on vaikuttanut toisten ihmisten seksuaaliseen käyttäytymiseen ja 29 % uskoi sen vaikuttaneen omaan seksuaaliseen käytökseen. (Häggström-Nordin, Hanson & Tydén 2005, 102- 105.) Pohjoismaiset nuoret tuntevat pornografian hyvin ja myös keskustelevat sii-

tä. Pornon käyttö vaihtelee määrällisesti, nuoret tuntevat pornon eri alalajit sekä suhtautuvat näkemäänsä varsin älyllisesti ja osittain myös varsin kriittisesti. Nuoret ilmaisevat selkeästi erottavansa toisistaan pornon välittämät käsitykset ja arkitodellisuuden. Tarun ja todellisuuden välinen raja ei kuitenkaan aina ole vedenpitävä nuorten arjessa. (Sørensen & Knudsen 2007.)

Pornon kuluttamista sekä sen mahdollista vaikutusta seksuaalikäyttäytymiseen tutkittiin nuorten 16-23-vuotiaiden naisten ja miesten keskuudessa. Selvisi, että porno on vaikuttanut tavalta tai toisella seksuaalikäyttäytymiseen, koettiin myös että miehet painostavat naisia kokeilemaan erilaisia seksitoimintoja. Niin ikään koettiin kahtia jakautuneita tunteita, joissa rakkaus ja intiimiyys ovat erotettu seksuaalisuudesta ja seksuaalisesta käyttäytymisestä. Porno on väline kokea nautintoa ja oppia, mutta toisaalta se voi aiheuttaa myös eriskummallisia ideoita jotka eivät muuten olisi tulleet mieleen. Ristiriitaisia tunteita herättivät myös syällisyys, häpeä ja inho, jotka seurasivat pornon käytön jälkeen. Koettiin, että pornon katsominen vahvistaa stereotyyppioita joissa mies on johdossa, lihaksikas, miehekäs, voimakas ja nainen puolestaan alistuva, pieni, hoikka, huora. Osa oli täysin epätietoisia siitä, kuinka suhtautua pornografiseen materiaaliin, kun taas toiset olivat kriittisiä ja analyttisiä. Pornoon liittyvä rikollisuus sai aikaan eettistä pohdintaa. (Häggström-Nordin, Sandberg, Hanson & Tydén 2006, 386-390.)

Seksuaalisia kokemuksia omaavista 14-24-vuotiaista tytöistä ja naisista (n=841) 84,4 % oli nähnyt pornografista materiaalia. 80,3 % uskoi pornon vaikuttavan ihmisen seksuaaliseen käyttäytymiseen. Pornon kuluttajista kuitenkin vain 31,6 % uskoi sen vaikuttaneen heidän omaan seksuaaliseen käyttäytymiseen. Pornon vaikutukset omaan seksuaalikäyttäytymiseen, sekä siihen, miten nuoret naiset uskoivat pornon vaikuttaneen toisten ihmisten seksuaalikäytökseen, jaettiin neljään kategoriaan. Positiivisia vaikutuksia omaan seksuaalikäyttäytymiseen olivat muun muassa uudet ideat ja inspiroituminen (53 %), toisten ihmisten seksuaalikäytökseen vaikuttavina asioina nähtiin uusien asioiden kokeileminen, fantasioiminen ja oppiminen (19 %). Kiihottavana vaikutuksena omaan seksuaalikäyttäytymiseen on muun muassa himon herääminen (12 %) kun toisten ihmisten seksuaalikäytökseen vaikuttavana asiana pidettiin hauskuutta sekä uusia ideoita (4 %). Negatiivisina vaikutuksina omaan seksuaalikäyttäytymiseen koettiin epäluonnollisuus, kompleksien saaminen, uskominen siihen, että miehet haluavat seksiä sillä tavalla kuin pornossa näytetään (27 %). Toisten ihmisten seksuaalikäytökseen 66 % uskoi pornon vaikuttavan negatiivisella tavalla. Näitä negatiivisia vaikutuksia ovat muun muassa vääränlaiset uskomukset seksistä ja naisten käyttäytymisestä, rakkauden ja seksin erottaminen toisistaan sekä poikien mahdollinen uskomus siitä, että heidän täytyy suorittaa samalla tavalla seksiä kuin pornossa näytetään, ja tyttöjen uskomus siitä, että heidän täytyy tehdä näkemänsä asiat. Ei positiivisia eikä negatiivisia vaikutuksia omaan seksuaalikäyttäytymiseen olivat muun muassa kiihottuminen, mutta samanaikainen vastenmielisyys ja harmitus

(8 %), toisten ihmisten seksuaalikäytökseen vaikuttavana asiana pidettiin muun muassa sitä, että niin hyvät kuin huonotkin asiat pornossa normalisoituvat (11 %). (Rogala & Tydén 2002, 39-42.)

Kaupallisen seksin ja seksimarkkinoinnin vaikutusta lapsiin ja nuoriin ja heidän maailmankuvaansa, asenteisiinsa ja käsityksiinsä normaalista seksuaalisuudesta selvitetessä ilmeni, että pornon opit ja käyttäytymismallit eivät olleet merkittäviä. Pornon katselemisesta kysyttäessä 16 % ei osannut tai ei halunnut kertoa asennettaan väittämään ” On tärkeää ottaa oppia ja käyttäytymismalleja pornosta (esim. Internetin pornosivut, pornoelokuvat ja pornolehdet)”. Kaikista vastaajista 76 % oli sitä mieltä, että pornon mallit eivät ole tärkeitä mutta 24 %:lle pornon opit ja käyttäytymismallit olivat tärkeitä. Suurin osa suhtautui kielteisesti kaupalliseen seksiin, kielteisimmän suhtautuivat nuorimmat vastaajat. (Anttila 2004b.) Poikien tietotaso seksuaalitiedoissa on selvästi heikompaa kuin tyttöjen. Saattaa olla, että koulun opetus sopii paremmin tytöille, tytöt saavat tietoa helpommin myös muuta kautta. Pojille koulu saattaa olla ainoa tiedonlähde, mutta he kokevat, että opetus on suunnattu enemmän tytöille. Kaveripiirillä on suuri vaikutus poikien käyttäytymiseen eikä porukassa avoimesti seksuaalisuudesta puhuminen ole helppoa, koska pojat pelkäävät kasvojen menettämistä. Niin seksuaalisuudesta opettaminen kuin opetetun tiedon omaksuminen vaikuttaisi kansainvälisestäkin tarkasteltuna olevan vaikeaa pojille. He haluaisivat tietoa muun muassa tunteista, seksin tekniikoista ja oman kehonsa toiminnasta. Pojilla tietämättömyys aiheuttaa seksuaalista suorasuhdistusta, ja jos tietoa ei saa muualta, sitä haetaan pornosta. (Kontula 2010.)

Rinkinen (2012) on tutkinut Väestöliiton nuorten Internetpalvelussa julkaistuja 11-17-vuotiaiden tyttöjen ja poikien viestejä ja kysymyksiä seksuaaliterveydestä. Nuoret halusivat muun muassa tietää seksin vaikutuksista omaan kasvuunsa ja kehitykseensä ja myös seksuaalisen toiminnan terveellisyys, riskit ja mahdolliset fyysiset vauriot tai vakavat seuraukset pohdituttivat nuoria. Nuoret esittivät kysymyksiä myös pornon käytöstä seksissä. Pelkästään pornosta kysyttiin vain joitakin kysymyksiä mutta porno saattaa näyttävä epäsuorasti myös muissa kysymysalueissa. Porno voisi olla taustalla esimerkiksi nuoren ongelmaa käsittelevässä kysymyksessä, jossa ihmetellään sitä, miksi siemensyöksyn yhteydessä sperma ei lennä. Porno esiintyy myös pohdinnoissa oman peniksen koosta ja normaaliudesta. Pornoleffojen penisten kokoon viitataan vain muutamassa viestissä jossa nuori pohtii omia sukupuolielimiään. On mahdollista, että pornolla on osuutta myös muissa kysymyksissä jotka liittyvät sukupuolielinten kokoon ja ulkonäköön sekä nuoren epävarmuuteen omasta normaaliudestaan. Nuoret ainakin jonkin verran peilaavat itseään pornon luoman kehonkuvan kautta, erityisesti kysymyksissä joissa porno oli mainittu vertailukohteena. (Rinkinen 2012.)

3 Opinnäytetyön tarkoitus ja tutkimustehtävät

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kuvata pornoon liittyviä nuorten kysymyksiä, ajatuksia ja tunteita Väestöliiton Internetpalvelussa sekä tuottaa näistä tietoa Väestöliiton Nuorten seksuaaliterveyden osaamiskeskukselle. Opinnäytetyön aihe valikoitui Väestöliiton ehdotuksista yhteydenottomme jälkeen.

Tässä opinnäytetyössä etsitään vastauksia seuraaviin tutkimustehtäviin:

1. Mitä nuoret kysyvät pornosta?
2. Minkälaisia ajatuksia porno herättää nuorissa?
3. Minkälaisia tunteita porno herättää nuorissa?

Tässä opinnäytetyössä pornolla tarkoitetaan Kallion (2013) määritelmän mukaisesti tietoisesti tehtyä ja tuotettua materiaalia josta puuttuvat tunteet, läheisyys ja intiimiys. Ominaista sille ovat muokatut nais- ja mieskehot. Tärkeää on se, miltä näyttää, eikä se miltä tuntuu. (Kallio 2013.) Keskeistä on, ettei porno kuvaa todellisuutta, vaan se on liioiteltua seksin esittämistä, epätodellista, kuvitteellista, näyteltyä, kaupallista, alistavaa ja tunteetonta seksiä, mutta myös viihdettä (Rinkinen ym. 2012, 44).

4 Opinnäytetyön empiirinen toteuttaminen

4.1 Toimintaympäristön kuvaus

Julkaisuvälineenä sekä joukkoviestimenä Internet on julkinen paikka. Sitä voi käyttää helposti ja monin eri tavoin, viestintä on vapaata ja kuka tahansa voi julkaista melkein mitä tahansa. Tämä saattaa johtaa siihen harhakuvitelmaan, että kaikki on mahdollista ja sallittua. Internetissä voi myös helposti tulla rikkoneeksi lakia, se mikä on muutoinkin laitonta, on sitä pääsääntöisesti myös Internetissä. Internetin käyttöä ja sen tarjoamia palveluita säätelee Suomen laki. (Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2011.)

Väestöliitto on perustettu vuonna 1941 ja se toimii asiantuntijajärjestönä sosiaali- ja terveysalalla. Väestöliiton tarkoituksena on perheiden, nuorten ja koko väestön hyvinvoinnin edistäminen. (Väestöliitto 2013d.) Väestöliitto tuottaa palveluita nuorille, lapsiperheille ja parisuhhteissa eläville. Väestöliitto vaikuttaa yhteiskuntaan perhe-, väestö-, seksuaaliterveys- ja kehitysyhteistyöpolitiikassa sekä pyrkii vaikuttamaan myös yleiseen mielipiteeseen ja asenteisiin, mediavaikuttaminen on tärkeässä asemassa. Väestöntutkimuslaitoksella, Väestöliiton klinikoilla ja VL-Medissä tehdään Väestöliiton omaa tutkimustoimintaa. (Väestöliitto 2013g.) Nuorten seksuaaliterveyden osaamiskeskus (OK) toimii Väestöliiton seksuaaliterveysklinikalla

ja sen tarkoituksena on edistää nuorten seksuaaliterveyttä. Osaamiskeskuksen päärahoittaja on Raha-automaattiyhdistys. Toiminta-alueita Nuorten seksuaaliterveyden osaamiskeskuksella ovat nuorten seksuaaliterveyden edistäminen ja -kasvatuksen kehittäminen sekä nuorten seksuaalisen kaltoinkohtelun, hyväksikäytön ja väkivallan ehkäisyn sekä kohtaamisen erityisasiantuntemus. (Väestöliitto 2013e.)

Väestöliitolla on Internetpalvelu nuorille, jossa ammattilaiset vastaavat nuorten kysymyksiin. Tukea ja neuvontaa saa vastausten muodossa, palvelu on helposti nuorten ulottuvilla, kynnyks on matala ja heillä mahdollisuus kysyä seksuaaliterveyttä koskevia asioita anonymisti. Väestöliiton Internetpalvelun toimintaperiaatteisiin kuuluu rekisteröityminen, nuoren on kirjaututtava palveluun, jotta voi esittää kysymyksensä, palvelu on maksuton. Palveluun rekisteröityessä pakollisia tietoja ovat käyttäjätunnus, salasana, nimimerkki, sukupuoli ja syntymävuosi. Vapaaehtoinen tieto on sähköpostiosoite, jos nuori esimerkiksi haluaa vahvistuksen kysymyksen tai ajanvarauksen vastaanottamisesta. (Väestöliitto2013f.)

4.2 Tutkimusaineisto ja aineiston analyysi

Opinnäytetyössä käytettiin kvalitatiivista eli laadullista menetelmää, koska sen avulla voi syvällisemmin tuoda nuorten näkökulmaa esille. Käytettävissä oli Väestöliiton valmis aineisto. Analyysimenetelmänä käytettiin sisällön analyysia. Sisällönanalyysi on menetelmä, jolla kirjoitettua ja suullista kommunikaatiota voidaan analysoida (Latvala & Vanhanen-Nuutinen 2001, 21). Sisällönanalyysi on kvalitatiivisten aineistojen perusmenetelmä (Tuomi & Sarajärvi 2009, 91). Sen tavoitteena on ilmiön laaja esittäminen tiiviissä muodossa jolloin tuloksena saadaan käsiteluoituksia, käsitejärjestelmiä, malleja tai käsitekarttoja. Sillä tavoitellaan yksinkertaistettujen aineistojen kuvauksien lisäksi myös merkityksiä, seurauksia sekä sisältöjä. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2010, 134-135.)

Sisällönanalyysi voidaan toteuttaa teorialähtöisesti, jolloin puhutaan deduktiivisesta sisällönanalyysista ja päättelyn lähtökohtana ovat teoria tai teoreettiset käsitteet joita tarkastellaan käytännössä. Sisällön analyysi voidaan toteuttaa myös aineistolähtöisesti, induktiivisella sisällönanalyysilla, jossa päättelemällä luokitellaan sanoja niiden teoreettisen merkityksen perusteella. Induktiivista lähtökohtaa on syytä käyttää, jos tieto asiasta on hajanaista tai tuntematonta. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2010, 134-136.) Tämän opinnäytetyön aineiston analyysissa käytettiin induktiivista sisällön analyysia. Erityisesti silloin, kun tarvitaan perustietoa jonkin tietyn ilmiön olemuksesta, on aineistolähtöinen analyysi tarpeellista. Yksinkertaisimmillaan aineistolähtöinen analyysi tarkoittaa teorian rakentamista empiirisestä aineistosta lähtien. Liikkeelle lähdetään ilman etukäteisolettamuksia tai määritelmiä. Analysoinnin mielekkyyden ja järjestyksen vuoksi on aineiston rajaamista tärkeää pohtia. (Eskola & Suoranta 2008, 19.) Induktiivisessa sisällönanalyysissa aineisto ja tutkimustehtävä ohjaavat luokittelua

eri kategorioihin ja teoreettinen kokonaisuus pyritään luomaan niin, etteivät aikaisemmat teorit, tiedot tai havainnot ohjaa analysointia. Aineistoa analysoidaan vaiheittain pelkistämisen, ryhmittelyn sekä abstrahoinnin mukaan. Sisällönanalyysin prosessi etenee vaiheittain. Ensin on valmisteluvaihe, jossa valitaan analyysiyksikkö mahdollisen litteroinnin jälkeen. Analyysiyksikön valinnan jälkeen tutustutaan aineistoon jonka jälkeen se pelkistetään. Pelkistämisen jälkeen aineisto luokitellaan ja tulkitaan, lopuksi arvioidaan luotettavuus. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2010, 134-136.)

Aineistona käytetty Väestöliiton valmis aineisto koostui nuorten Väestöliiton Internetpalvelun kysymys-vastauspalstalle vuosina 2008- 2012 lähettämistä viesteistä. Vuosi 2012 sisälsi nuorten lähettämiä viestejä toukokuuhun asti. Opinnäytetyöhön valittiin vuosina 2009-2012 lähetetyt viestit. Aineistosta haettiin vastausta seuraaviin tutkimustehtäviin: Mitä nuoret kysyvät pornosta? Minkälaisia ajatuksia porno herättää nuorissa? Minkälaisia tunteita porno herättää nuorissa?

Valmis aineisto oli tallennettu Word-muodossa, jokaiselle vuodelle oli oma kansionsa ja kansion sisältämä aineisto oli puolestaan dokumentoitu lähes kuukausittain. Opinnäytetyöntekijät neuvottelivat ja sopivat keskenään aineiston ensimmäisen lukuosuuden tasapuolisesta jakamisesta. Analyysi aloitettiin yleiskuvan hahmottamisella aineistosta lukemalla materiaali vuosi ja kuukausi kerrallaan, tutkimustehtävien kannalta epäolennainen karsittiin heti pois. Opinnäytetyön ulkopuolelle jätettiin hylätyiksi merkityt viestit, häirikköviesteiksi merkityt, muuta kuin seksuaaliterveyttä koskevat viestit sekä 18 vuotta täyttäneiden viestit. Varsinaiseksi aineistoksi jääneet viestit laskettiin ja kirjattiin. Aktiivisesti luettava aineisto oli tämän vaiheen jälkeen 1210 nuorten lähettämää viestiä.

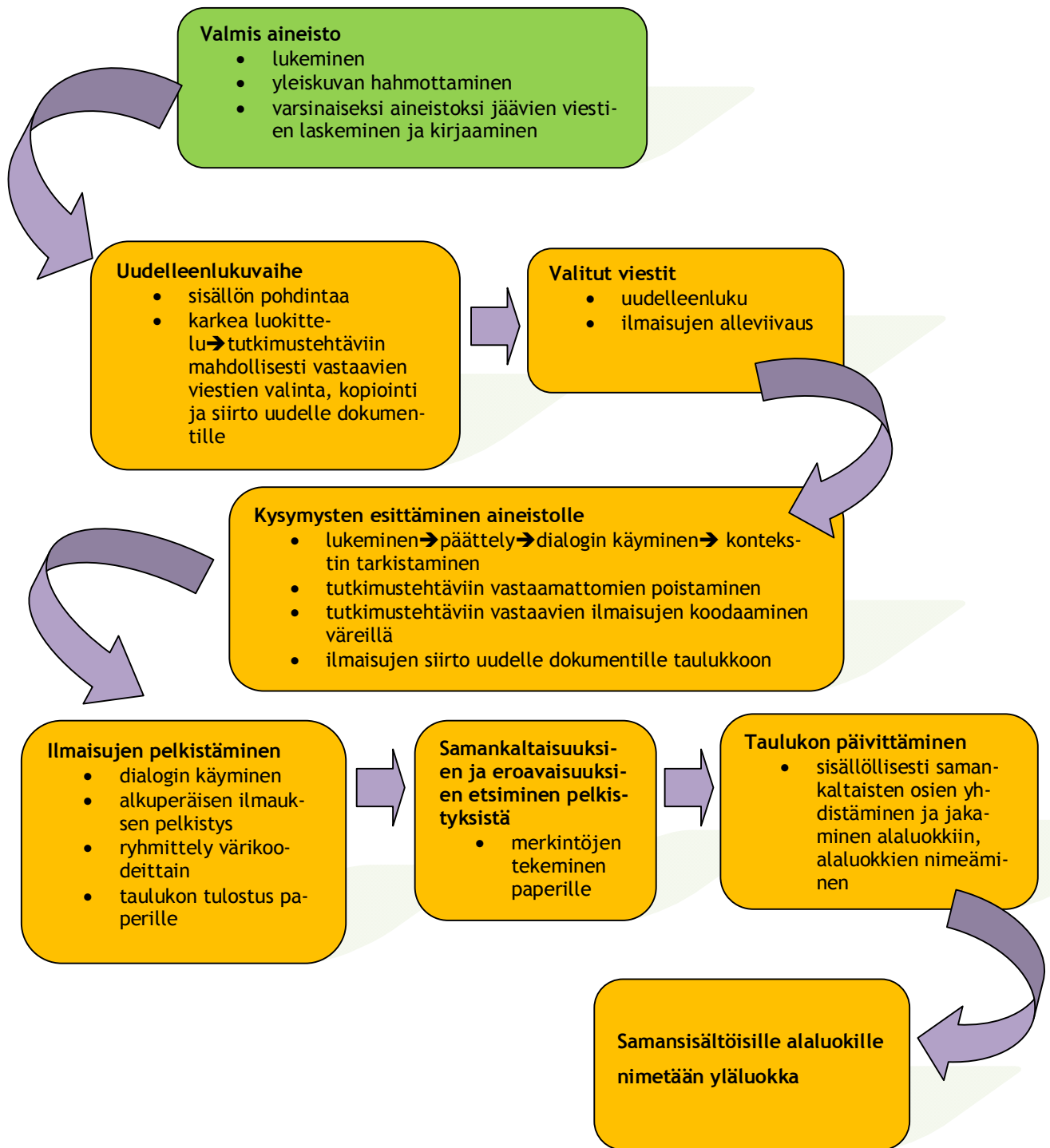
Karsinnan jälkeen jäljelle jäänyt aineisto luettiin uudelleen, lukuosuudet jaettiin tasapuolisesti. Tässä uudelleenlukuvaiheessa keskeistä oli etsiä ja tunnistaa sisällöstä kohtia, jotka ilmaisevat jotain tutkimustehtävistä. Nuorten lähettämien viestien sisältöä pohdittiin opinnäytetyöntekijöiden kesken, vastaavatko ne tutkimustehtäviin. Analysoitavaksi valitut viestit siirrettiin kokonaisuudessaan ”kopioi” ja ”liitä”-toimintoja käyttäen uudelle Word- dokumentille. Alkuperäiselle aineistolle ei siis tehty mitään merkintöjä eikä muutoksia. Uusi dokumentti nimettiin ja sille siirrettiin yhteensä 52 viestiä. Opinnäytetyöntekijät lukivat uudelle dokumentille siirretyt viestit yhdessä kertaalleen läpi ja niistä eroteltiin Wordin alleviivaus-toimintoa käyttäen tutkimustehtäviin liittyviä ilmaisuja. Analysoitava aineisto luettiin uudelleen läpi ja alleviivattujen ilmausten sisältöä pohdittiin. Alleviivatuille ilmauksille esitettiin kysymyksiä ja opinnäytetyöntekijät kävivät tästä dialogia, palasivat kontekstiin, päättelivät ja tulkitsivat niitä. Tutkimustehtäviin vastaamattomat ilmaukset poistettiin poistamalla alleviivaus ja jäljelle jääneet ilmaukset koodattiin Word-ohjelman fonttiväreillä. Kaikilla tutkimustehtävillä oli oma värikoodinsa. ”Mitä nuoret kysyvät pornosta?” koodattiin sinisellä värillä,

”Minkälaisia ajatuksia porno herättää nuorissa?” koodattiin vihreällä värillä ja ”Minkälaisia tunteita porno herättää nuorissa?” koodattiin punaisella värillä. Värikoodien käyttö oli tarpeen erottuvuuden vuoksi, koska useat viestit olivat hyvin pitkiä ja saattoivat sisältää useita eri ilmauksia tutkimustehtäviin liittyen.

Taulukko 1. Esimerkki ilmausten erottelusta alkuperäisestä viestistä

Alkuperäinen nuoren viesti	Erotellut ilmaukset nuoren viestistä
”moi,katselen pornoa joskus. Kai se on ihan normaalia??	katselen pornoa joskus. Kai se on ihan normaalia?? (sininen koodiväri)
no pääasiassa ajattelin kysyä tällaista: Miksi kiihotun helpommin kun katson pornoa jossa on oikeita ihmisiä, enkä sellaista hentai/anime pornoa katsoessani?	Miksi kiihotun helpommin kun katson pornoa jossa on oikeita ihmisiä, enkä sellaista hentai/anime pornoa katsoessani? (sininen koodiväri)
Toisena kysymyksenä taas olisi, että miksi tämä anime/hentai ei tunnu niin 'pahalta?’	miksi tämä anime/hentai ei tunnu niin 'pahalta?' (sininen koodiväri)

Viesteistä karsiutui vielä 32 pois, jolloin varsinaiseksi analysoitavaksi aineistoksi jäi 20 viestiä. Viestien sisältämät ilmaukset siirrettiin uudelle Word-dokumentille taulukkoon ja ne pelkistettiin. Pelkistämisvaiheessa alkuperäiset ilmaukset käytiin järjestyksessä läpi ja molemmat opinnäytetyöntekijät toivat esille oman pelkistysehdotuksensa. Toisinaan pelkistysehdotukset poikkesivat toisistaan jolloin oli palattava alkuperäisen viestin pariin, tarkistettava konteksti ja käytävä dialogia. Tällä tavalla toimien päädyttiin yksimielisesti kulloiseenkin pelkistykseen. Alkuperäisen ilmauksen viereen taulukkoon kirjoitettiin ilmauksen pelkistetty muoto. Alkuperäiset ja pelkistetyt ilmaukset ryhmiteltiin värikoodien mukaan ja taulukko tulostettiin paperille, jotta niihin olisi helpompi tehdä merkintöjä sekä etsiä samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia ja ryhmitellä niitä alaluokkiin. Pelkistetyistä ilmauksista etsittiin samankaltaisuuksia ja eroavaisuuksia ja ne merkittiin. Taulukko päivitettiin, sisällöllisesti samankaltaiset osat yhdistettiin ja jaettiin alaluokkiin. Samansisältöisille alaluokille nimettiin yläluokka. Alkuperäisiä ilmauksia löydettiin yhteensä 35 kappaletta. Viestejä ja ilmauksia luettiin analysointiprosessivaiheessa useaan kertaan ja niistä käytiin opinnäytetyöntekijöiden kesken syvällistä dialogia. Tärkeää oli kysymysten esittäminen aineistolle sekä alkuperäiseen kontekstiin palaaminen yhä uudelleen. Analysoitujen viestien lähettäjistä, heidän oman ilmoituksensa mukaan, tyttöjä oli viisi, poikia kymmenen ja viidestä viestistä ei käynyt ilmi viestin lähettäjän sukupuoli. Ikänsä kertoneet ilmoittivat olevansa 10-17-vuotiaita.

Kuvio 1. Aineiston analyysin eteneminen vaiheittain

5 Opinnäytetyön tulokset

5.1 Nuorten kysymyksiä pornosta

Nuorten kysymykset pornosta -pääluokasta muodostui kaksi yläluokkaa: kysymykset pornon katselusta sekä tiedontarve. Kysymykset pornon katselusta -yläluokka muodostui seuraavista alaluokista: pornon katselun normaalisuus, pornon katselun haitallisuus ja pornon katselun vaikutuksia. Nuoret halusivat tietää onko normaalia katsella pornoa. Kysymyksiä esitettiin myös katselun haitallisuudesta ja sen vaikutuksista. Asiantuntijoilta haluttiin saada vastaus muun muassa siihen, että onko pornon katselu yhdessä kavereiden kanssa normaalia tai onko normaalia katsoa melkein joka toinen päivä pornoa netistä.

”katselen pornoa joskus. Kai se on ihan normaalia”

”Katselen pornoa, enkä voi sille mitään. Onko se haitaksi?”

”Onko pornon katsominen alaikäisenä vakavaa?”

Tiedontarve -yläluokka muodostui alaluokista: apukeinot, tiedontarve pornon eri lajeista, tiedontarve ikärajoista, tiedontarve laillisuudesta, tiedontarve sopivasta määrästä sekä tiedontarve pornon mahdollisista haittavaikutuksista. Apukeinoja haluttiin ei-toivotuista tavoista eroon pääsemiseksi sekä mielenrauhan saamiseksi.

”Miten pääsisin tavoista eroon, ettei niistä tulisi vielä suurempi ongelma?

- - porno ja runkkaus hallitsevatkin elämäni paljon.”

”Kaikki vaan puhuu seksistä ja pornosta ja homoista koko ajan eikä koulussa tunnuta saavan mielenrauhaa. Onko mitään neuvoja tähän?”

Tietoa haluttiin pornon eri lajeista.

”Mikä kaikki lasketaan pornoksi eli onko esim. strippaus pornoa?”

”Mitä on softcore-porno”

Ikäraja ja laillisuus herättivät pari kysymystä. Eräs kysyjä kertoo lukeneensa aiemmin pornonovelleja ja pohtii nyt jälkikäteen toimintansa laillisuutta.

”Eikö ole niin että 15 vuotias saa pornolehden ostaa, niin ainakin lehdissä lukee. K-15?”

” - - onko laillista lukea novelleja joissa on ala ikäisiä henkilöitä.”

Yksi nuori kertoo, kuinka usein tyydyttää itseään pornoa katsellen ja kysyy asiantuntijalta onko tämä sopiva määrä. Tiedontarvetta esiintyi pornon mahdollisista haittavaikutuksista.

” - - itsetyydytän päiviittäin n. 2 kertaa. Katson myös aina pornoa ja muita eroottista materiaalia. Onko tämä vielä ”terveellisessä” määrin vai onko tämä jo liikaa - - ”

”Sanotaan, että se on haitallista, mutta ei sanota, miten, joten kysyn sitä tässä.”

Taulukko 2. Nuorten kysymyksiä pornosta - esimerkkejä

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka
<p>” - - katselen pornoa joskus. Kai se on ihan normaalia”</p> <p>”Katselen pornoa, enkä voi sille mitään. Onko se haitakasi?”</p> <p>”Miksi kiihotun helpommin kun katson pornoa jossa on oikeita ihmisiä, enkä sellaista hentai/anime pornoa katsoesani?”</p>	<p>Pornon joskus katsomisen normaalisuus</p> <p>Pornon katsomisen mahdollinen haitallisuus</p> <p>Hentai- / Anime-pornon katselun vähemmän kiihottava vaikutus verrattuna pornoon jossa oikeita ihmisiä</p>	<p>Pornon katselun normaalisuus</p> <p>Pornon katselun haitallisuus</p> <p>Pornon katselun vaikutuksia</p>	<p>Kysymykset pornon katselusta</p>
<p>”Miten pääsisin tavoista eroon, ettei niistä tulisi vielä suurempi ongelma? - - porno ja runkkaus hallitsevatkin elämäni paljon.”</p> <p>”Mikä kaikki lasketaan pornoksi eli onko esim. strippaus pornoa?”</p> <p>”Eikö ole niin että 15 vuotias saa pornolehden ostaa, niin ainakin lehdistä lukee. K-15?”</p> <p>” - - onko laillista lukea romaneja joissa on alaikäisiä henkilöitä.”</p> <p>” - - itsetyydytän päiviittäin n. 2 kertaa. Katson myös aina pornoa ja muita eroottista materiaalia. Onko tämä vielä ”terveellisessä” määrin vai onko tämä jo liikaa...”</p> <p>”Mitä on softcore-porno ja onko se haitallista?”</p>	<p>Apukeinot porno- ja itsetyydytystavoista eroon pääsemiseksi, koska ne hallitsevat elämää</p> <p>Perustietoa siitä mikä kaikki on pornoa</p> <p>Sopiva ikä pornolehden ostamiseen</p> <p>Pornonovellien, joissa esiintyy alaikäisiä henkilöitä, lukemisen laillisuus</p> <p>Sopiva terveellinen pornon katsomisen ja itsetyydytyksen määrä</p> <p>Softcorepornon mahdollinen haitallisuus</p>	<p>Apukeinot</p> <p>Tiedontarve pornon eri lajeista</p> <p>Tiedontarve ikärajoista</p> <p>Tiedontarve laillisuudesta</p> <p>Tiedontarve sopivasta määrästä</p> <p>Tiedontarve pornon mahdollisista haittavaikutuksista</p>	<p>Tiedontarve</p>

5.2 Pornon herättämiä ajatuksia nuorissa

Pornon herättämiä ajatuksia nuorissa - pääluokasta muodostui kaksi yläluokkaa: riippuvuus sekä pornon aitous. Riippuvuus - yläluokassa oli kaksi alaluokkaa: itsetyydytys- ja pornoriippuvuudesta kertominen sekä kiinnostavuuden väheneminen. Tässä alaluokassa porno herätti ajatuksia muun muassa itsetyydytyksestä ja siihen mahdollisesti kytkeytyvästä pornoriippuvuudesta. Alaluokassa pohdittiin myös tämän hetkistä suhdetta pornoon.

”Ongelmanani on masturbointiriippuvuus - - Olen myös jonkin asteisessa pornokierteessä, luultavasti juuri edellä mainitusta syystä.”

Pornon aitous - yläluokassa oli kaksi alaluokkaa: pornon ja todellisuuden erottaminen toisistaan sekä varoittamisen tarve. Siinä pohdittiin pornon ja todellisuuden eroa sekä oltiin tietoisia pornon epäaitoudesta. Siinä oli myös kantaottava ajatus, jonka mukaan pornosta olisi syytä varoittaa enemmän.

”Mä tiedän kyllä ettei mun pitäis näyttää niiltä & se on feikkia jne., et niille maksetaan siitä.”

Taulukko 3. Pornon herättämiä ajatuksia nuorissa -esimerkkejä

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka
<p>”...ja itsetyydytän päiviittäin n. 2 kertaa. Katson myös aina pornoa ja muita eroottista materiaalia... Olen siis riippuvainen tästä.”</p> <p>”Porno ei myöskään ole viime aikoina oikein innostanut mitä myös ihmettelen.”</p>	<p>Ajattelee olevansa riippuvainen itsetyydytyksestä ja pornosta</p> <p>Ihmettely pornon kiinnostavuuden vähenemisestä</p>	<p>Itsetyydytys- ja pornoriippuvuudesta kertominen</p> <p>Kiinnostavuuden väheneminen</p>	Riippuvuus
<p>”Tietysti se ainakin antaa asioista väärää kuvaa, mutta kyllähän todellisuuden ja sen voi erottaa toisistaan.”</p> <p>”Mielestäni pornosta pitäisi varoittaa enemmän, koska se voi pelästyttää vasta näin myöhemmin!”</p>	<p>Ajattelee, että pornon ja todellisuuden voi erottaa toisistaan</p> <p>Varoittamisen tarve pornosta myöhemmin ilmaantuvan pelästymisen vuoksi</p>	<p>Pornon ja todellisuuden erottaminen toisistaan</p> <p>Varoittamisen tarve</p>	Pornon aitous

5.3 Pornon herättämiä tunteita nuorissa

Pornon herättämiä tunteita nuorissa -pääluokasta muodostui kolme yläluokkaa: negatiiviset tunteet, positiiviset tunteet sekä ristiriitaiset tunteet. Negatiiviset tunteet - yläluokassa alaluokkia ovat: häpeän tunteet, masentuneisuuden tunne sekä järkytyksen tunne. Negatiivisina tunteina koettiin häpeää, joka liittyy pornon katseluun. Eräs nuori tunsi masentuneisuutta, koska hän koki menettäneensä neitsyytensä katsomalla pornoa. Pornotekstit puolestaan aiheuttivat järkytyksen tunnetta yhdelle nuorelle.

” - - katoin tosi paljon pornoa koneelta, mutta sitten mua rupes hävettää - - ”

” - - ja vähän masennuin koska tuntu että pelkällä katsomisella menetin ns neitsyyteni.”

”Miten siis järkytyin noista teksteistä vasta myöhemmin”

Positiiviset tunteet - yläluokassa on kaksi alaluokkaa: kiihottavuus ja nautinnon tunne sekä fyysinen kiihottuminen. Siinä koettiin pornon aikaansaamaa kiihottavuutta.

”Se vaan kiihottaa ja antaa nautintoa minulle.”

Ristiriitaiset tunteet - luokassa on yksi alaluokka: mielihyvän ja häpeän tunteet. Alaluokan ainoassa viestissä koettiin niin mielihyvän kuin häpeänkin tunnetta pornon katselusta.

” - - oon taas vähän kattonu videoita ja se on ihanaa kattoa niitä, mutta sitten hetken päästä hävettää.”

Taulukko 4. Pornon herättämiä tunteita nuorissa -esimerkkejä

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka
<p>” - - katoin tosi paljon pornoa koneelta, mutta sitten mua rupes hävettää - - ”</p> <p>” - - ja vähän masen- nuin koska tuntu että pelkällä katsomisella menetin ns neitsyyte- ni.”</p> <p>”Miten siis järkytyin noista teksteistä vasta myöhemmin”</p>	<p>Häpeän tunne koneelta katsotusta pornosta</p> <p>Masentuneisuuden tun- ne neitsyyden menet- tämisen tunteesta</p> <p>Järkytyksen tunne por- notekstin lukemisen jälkivaikutuksena</p>	<p>Häpeän tunteet</p> <p>Masentuneisuuden tun- ne</p> <p>Järkytyksen tunne</p>	Negatiiviset tunteet
<p>” - - tai katselemalla netistä homopornoa. Se vaan kiihottaa ja antaa nautintoa mi- nulle.”</p> <p>”Kun katson pornoa, minun pimppani kos- tuu.”</p>	<p>Netin homoporno kii- hottaa ja antaa nautin- toa</p> <p>Pornon katsomisesta johtuva sukuelinten kostuminen</p>	<p>Kiihottavuus ja nautin- non tunne</p> <p>Fyysinen kiihottuminen</p>	Positiiviset tunteet
<p>” - - oon taas vähän kattonu videoita ja se on ihanaa kattoo niitä, mutta sitten hetken päästä hävettää.”</p>	<p>Pornovideoiden katso- misen ihanaus ja sitä seuraava häpeä</p>	<p>Mielihyvän ja häpeän tunteet</p>	Ristiriitaiset tunteet

6 Pohdinta

6.1 Tulosten tarkastelu

Ensimmäisessä tutkimustehtävässä haettiin vastausta siihen, mitä nuoret kysyvät pornosta. Kekkonen (2012) mukaan valtaosa pojista on katsonut pornoa, yläkouluikäisistä liki kaikki ovat katsoneet sitä kohtuullisen paljon (Kekkonen 2012, 247-249). Poikien suurin syy katsoa pornoa oli itsetyydytys (Anttila 2012, 74-75). Tämän opinnäytetyön aineiston nuorten kysymykset käsittelevät pornon katselua ja heillä oli erilaisia tiedontarpeita pornosta. He halusivat tietää onko normaalia katsella pornoa, onko katselu haitallista sekä onko pornon katselulla jotain vaikutuksia. Nuoret ilmoittavat viesteissään katselevansa pornoa enimmäkseen Internetistä, mutta myös videoilta, jotkut yksin ja joku kavereiden kanssa. Tiedontarpeet koostuivat kysymyksistä, joissa haluttiin apukeinoja ei-toivotuista tavoista eroon pääsemiseksi kuten itsetyydytys ja pornon katselu. Yksi nuori kaipasi apukeinoja mielenrauhan saamiseksi pornoa käsittelevistä puheista koulussa. Nuoret halusivat tietoa pornon eri lajeista, pornolehtien ostami-

sen ikärajan, pornonovellien, joissa esiintyy alaikäisiä, laillisuudesta, sekä pornon katselun sopivasta määrästä ja pornon mahdollisista haittavaikutuksista.

Toisessa tutkimustehtävässä haettiin vastausta siihen, minkälaisia ajatuksia porno herättää nuorissa. Kekkonen (2012) toteaa pornon antavan vaihtelua sekä kiihokkeita ja osalle pojista tämä voi muodostua riippuvuudeksi (Kekkonen 2012, 247-249). Rinkisen ym. (2012) tutkimuksessa selviää, että tytöillä oli hyvin realistinen kuva pornografisesta materiaalista. Myös Sørensenin ja Knudsenin (2007) tutkimuksen mukaan nuoret ilmaisevat selkeästi erottavansa toisistaan pornon välittämät käsitykset ja arkitodellisuuden vaikka tarun ja todellisuuden välinen raja on välillä häilyvä (Sørensen & Knudsen 2007). Tässä opinnäytetyössä porno herätti ajatuksia riippuvuudesta itsetyydytykseen ja pornon katseluun, pornon aitoudesta, varoittamisen tarpeesta sekä ihmetystä siitä, miksi porno ei innosta enää. Nuoret pohtivat pornon ja todellisuuden eroa sekä olivat tietoisia pornon epäaitoudesta, nämä olivat samansuuntaisia ajatuksia kuin Sørensenin ja Knudsenin (2007) tutkimuksessa.

Kolmannessa tutkimustehtävässä etsittiin vastausta siihen, minkälaisia tunteita porno herättää nuorissa. Rinkinen ym. (2012) ovat selvittäneet tyttöjen tunnekokemuksia ja mielipiteitä pornografiasta, porno herätti tytöissä enemmän positiivisia tunteita kuin vahvasti negatiivisia tunteita, mutta pieni ryhmä tyttöjä koki pornon ahdistavana ja pelottavana (Rinkinen ym. 2012, 39-48). Häggström-Nordin ym. (2006) ovat tutkineet pornon kuluttamista ja sen vaikutusta seksuaalikäyttäytymiseen ja he raportoivat ristiriitaisia tunteita, joita herättivät syyllisyys, häpeä ja inho pornon käytön jälkeen (Häggström-Nordin ym. 2006 386-390). Myös Rogala & Tydén (2002) ovat raportoineet ristiriitaa tunteissa, pornosta kiihotutaan mutta samanaikaisesti tunnetaan vastenmielisyyttä ja harmitusta (Rogala & Tydén 2002, 39-42). Tässä opinnäytetyössä porno herätti negatiivisia, positiivisia sekä ristiriitaisia tunteita, negatiivisia ilmauksia ilmaistiin enemmän kuin muita. Negatiivisina tunteina koettiin häpeää joka liittyy pornon katseluun. Eräs nuori tunsikin masentuneisuutta, koska hän koki menettäneensä neitsyytensä katsomalla pornoa. Pornotekstit puolestaan aiheuttivat järkytyksen tunnetta yhdelle nuorelle. Positiivisina tunteina koettiin pornon aikaansaama kiihottavuus. Yksi nuori koki niin mielihyvän kuin häpeänkin tunnetta pornon katselusta. Tämän opinnäytetyön tutkimustehtävän tulokset ovat yhteneväisiä Rogalan ja Tydénin (2002) sekä Häggström-Nordinin ym. (2006) tutkimustulosten kanssa.

Tämän opinnäytetyön tuloksista voidaan todeta, että nuoret haluavat tietoa pornosta ja sen mahdollisista erilaisista vaikutuksista. Porno herättää nuorissa myös erilaisia tunteita ja ajatuksia. Terveystieteiden on hyvä olla tietoinen ilmiön olemassaolosta sekä siitä, kuinka voimakkaasti porno voi vaikuttaa nuoreen. Sensitiivinen ja tunteita herättävä aihe ja sen käsitteily vaatii terveystieteilijältä tietoa, ammatillisuutta, hienotunteisuutta sekä rohkeutta. Terveystieteiden on tiedostettava omat asenteensa pornoa kohtaan, jotta ne eivät vaikuta ai-

heen käsittelyyn. Julkisen tilan pornografisoituminen vaatii vastapainokseen avointa, rehellistä ja asiantuntevaa keskustelua aiheesta, näin autetaan nuoria pohtimaan kriittisesti median luomaa kuvaa seksuaalisuudesta ja seksuaalikäyttäytymisestä.

Tämän opinnäytetyön tuloksia voidaan hyödyntää kehitettäessä nuorten seksuaalikasvatusta. Terveystietojen antaja voi antaa tietoa ja vaikuttaa pornoon liittyviin asenteisiin ja uskomuksiin esimerkiksi terveystarkastuksen yhteydessä vastaanotolla, vanhempainilloissa sekä nuorten seksuaalikasvatus- ja terveystietotunneilla. Vastaanotolla voi nostaa aiheen tarvittaessa esille ja siten tehdä tiettäväksi, että pornosta ja sen herättämistä ajatuksista on lupa puhua. Nuori kohdataan aina yksilöllisesti oman ikä- ja kehitystasonsa mukaan, unohtamatta hänen kulttuuriansa ja uskontoaan. Vanhempainilloissa puolestaan voidaan herätellä vanhempia pohtimaan realistisesti nuorten arjen todellisuutta ja siten auttaa heitä tukemaan nuoria. Koulujen seksuaalikasvatus on monelle nuorelle ainoa paikka, josta he saavat asianmukaista tietoa seksuaalisuudesta. Tämän vuoksi onkin tärkeää, että he saisivat tätä opetusta terveydenhuollon ammattilaiselta. Julkisen tilan pornografisoitumisen vuoksi seksuaalikasvatuksessa tulee käsitellä myös pornoa ja oikeasta sen luomaa yksipuolista kuvaa seksuaalisuudesta. Nuoret kehittyvät ja kiipeävät seksuaalisuuden portailla kaikki omaan tahtiinsa, tämä tarkoittaa, että saman luokan oppilaat voivat olla eri kehitysvaiheissa. Osalle tieto tulee liian myöhään, joillekin se on ajankohtaista kun taas jotkut saattavat pelästyä. Nuorten yksilöllisyys voidaan huomioida jakamalla nuoret pienempiin, samankaltaisiin ryhmiin, joissa keskustellaan aiheesta. Nuorille olisi hyvä antaa tilaisuus kysyä myös nimettömänä. Hyvissä ajoin ennen varsinaista oppituntia nuoret voisivat jättää terveystietojen kysymyksiä, joiden pohjalta oppituntia koostetaan. Näin saataisiin nuorten tarpeet paremmin esille sekä realistinen kuva nuorten todellisesta maailmasta. Terveystietojen antaja voi ohjata aiheesta kiinnostuneen nuoren luotettavien tietolähteiden äärelle, kuten esimerkiksi Väestöliiton nuorten Internetsivuille.

Tämän opinnäytetyön aineistosta kävi ilmi, että porno voisi olla taustalla joissakin kehonkuvaan ja seksuaalikäyttäytymiseen liittyvissä viesteissä, nämä piilomerkitykset jätettiin kuitenkin tästä opinnäytetyöstä pois, koska ne eivät vastanneet tämän opinnäytetyön tutkimustehtäviin. Nämä piilomerkitykset, joissa porno saattaa olla taustalla, voisivat olla jatkotutkimuksen aiheita.

6.2 Opinnäytetyön eettiset kysymykset

Kaiken tieteellisen toiminnan ydin on tutkimuksen eettisyys (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2010, 172). Tutkimuksessa käytetyt menetelmät tulee selostaa huolella, niin ikään raportoinnin on oltava täsmällistä eikä se saa olla harhaanjohtavaa. Tulokset esitetään siten, ettei niitä sepitetä eikä yleistetä ilman kritiikkiä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 26.) Hyvään tieteelliseen käytäntöön kuuluu myös tarvittavien tutkimuslupien hankkiminen (Tut-

kimuseettinen neuvottelukunta 2012). Tätä opinnäytetyötä tehtäessä toimittiin noudattamalla tutkimuseettisiä ohjeita. Tässä opinnäytetyössä käytettiin luotettavia ja ajantasaisia lähteitä sekä haettiin tutkimuslupa.

Väestöliiton Internetpalveluun viestejä lähettäneiltä nuorilta ei voitu pyytää lupaa, he eivät myöskään olleet tietoisia siitä, että heidän viestejään käytetään opinnäytetyön aineistona. He ovat kuitenkin lähettäneet viestinsä Internetpalveluun tietoisina siitä, että ne mahdollisesti julkaistaan ja ovat siten muiden luettavana. Internetpalvelun asiantuntijat ovat poistaneet viesteistä kaikki tunnistetiedot, joten aineistosta ei voida tunnistaa yksittäisiä henkilöitä. Lisäksi tässä opinnäytetyössä on alkuperäisestä viestistä käytetty vain tarkoituksenmukainen, tutkimustehtäviin vastaava osa. Kaikkien viestien lähettäjien anonymiteetti on siis turvattu. Aineistoa käsiteltiin huolella eikä sitä käytetty muuhun tarkoitukseen. Aineisto säilytettiin luottamuksellisesti, niin etteivät ulkopuoliset päässet siihen käsiksi. Aineisto palautettiin Väestöliittoon analysointivaiheen jälkeen tammikuussa 2014. Tulokset raportoitiin totuudenmukaisesti sekä asianmukaisesti.

6.3 Opinnäytetyön luotettavuus

Luotettavuuden arviointi laadullisessa tutkimuksessa kohdentuu opinnäytetyön tarkoitukseen, selkeään metodiin ja asetelmaan, otoksen valintaan, asianmukaiseen analyysimenetelmään, tulkintaan, opinnäytetyön tekijöiden refleksiivisyyteen, eettiseen näkökulmaan sekä relevanssiin ja siirrettävyyteen. Uskottavuus edellyttää tulosten selkeää kuvaamista, lukijan on ymmärrettävä miten analyysi on tehty. (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2010, 160-166.) Laadullisen tutkimuksen luotettavuutta parantaa tarkka selostus opinnäytetyön toteuttamisesta, tämä koskee kaikkia vaiheita. Keskeistä laadullisen aineiston analyysissä on luokittelujen tekeminen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2010, 231-233.) Lähtökohtana kvalitatiivinen tutkimus sopi tämän opinnäytetyön lähestymistapaan. Tämän opinnäytetyön analyysiprosessin eteneminen on selostettu tarkasti. Opinnäytetyöntekijät ovat pyrkineet tunnistamaan omat ennako-oletuksensa ja -asenteensa aiheeseen liittyen sekä keskustelleet niistä, jotta ne eivät vaikuttaisi aineiston analysointiin. Lisäksi opinnäytetyöntekijät ovat analyysin kaikissa vaiheissa käyneet keskenään jatkuvaa dialogia siitä, miten porno ilmenee viestissä vai ilmeekö se laisinkaan. Tutkimustehtävien kysymyksiä esitettiin aineistolle ja usein oli palattava alkuperäiseen kontekstiin, jotta tulokset eivät vääristyisi. Luotettavuuden lisäämiseksi tuloksissa raportoidaan suorat lainaukset alkuperäisistä ilmaisuista.

Tuloksia ei voi suoraan verrata aiempiin samankaltaisesta aiheesta saatuihin tutkimustuloksiin. Aineisto on ainutlaatuinen, nuoret ovat lähettäneet viestejään Väestöliiton Internetpalveluun, heiltä ei ole kysytty mitään. Luotettavuutta vähentää se, että Internetpalveluun rekisteröitymisestä huolimatta ei todellisuudessa voi tietää viestin lähettäjän taustatietoja, ku-

ten ikää. Kuitenkin jokaisen julkaistun viestin on asiantuntija arvioinut, onko se nuoren kirjoittama. Luotettavuuteen vaikuttaa se, että tämä on tekijöidensä ensimmäinen korkeakoulutasoinen opinnäytetyö. Tähän opinnäytetyöhön on saatu ohjausta säännöllisesti kahdelta ohjaajalta. Vaikka ennako-oletukset eivät ohjanneet analyysia, se on kuitenkin opinnäytetyöntekijöiden persoonallinen näkemys ja tuloksiin tuleekin suhtautua kriittisesti.

Lähteet

Aalberg, V. & Siimes, M.A. 2007. Lapsesta aikuiseksi. Nuoren kypsyminen naiseksi tai mieheksi. Helsinki: Nemo.

Aho, T., Kotiranta-Ainamo, A., Pelander, A. & Rinkinen, T. Puhutaan seksuaalisuudesta- nuori vastaanotolla. Helsinki: Väestöliitto.

Anttila, A. 2004a. Johdanto. Teoksessa Anttila, A. (toim.) Lapsuuden muuttuva maisema. Puheenvuoroja kulutuskulttuurin seksualisoinnin vaikutuksista. Helsinki: Stakes, raportteja 284/2004, 11-16.

Anttila, A. 2004b. Tyttöjen ja poikien käsitykset kaupallisesta seksistä. Teoksessa Kosunen, E. & Ritamo, M. (toim.) Näkökulmia nuorten seksuaaliterveyteen. Helsinki: Stakes, raportteja 282/2004, 72-82.

Anttila, A. 2012. Seksiin, seurusteluun sekä koulun seksuaaliopetukseen liittyviä poikien kokemuksia ja toiveita nettikyselyssä. Teoksessa Kontula, O. (toim.) Mitä pojat todella haluavat tietää seksistä. Tehoa poikien seksuaaliopetukseen (PoikaS-hanke). Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D 55/2012. Helsinki: Väestöliitto, 61-94.

Bildjuschkin, K. & Ruuhilahti, S. 2008. Seksiä vaatteet päällä. Helsinki: Tammi.

Eskola, J. & Suoranta, J. 2008. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. 8. painos. Tampere: Vastapaino.

Helsper, E. 2005. R-18 material: its potential impact on people under 18. An overview of the available literature. Research review, Ofcom. Viitattu 15.4.2013.
<http://stakeholders.ofcom.org.uk/binaries/research/radio-research/r18.pdf>

Häggström-Nordin, E., Sandberg, J., Hanson, U. & Tydén, T. 2006. "It's everywhere!" Young Swedish people's thoughts and reflections about pornography. Nordic college of caring science. Scand J Caring Sci; 2006; 20; 386-393.

Häggström-Nordin E., Hanson U., Tydén T. 2005. Associations between pornography consumption and sexual practices among adolescents in Sweden. International Journal of STD & AIDS 2005; 16:102-107.

Ilmonen, T. & Nissinen, J. 2006. Sanasto. Teoksessa Apter, D., Väisälä, L. & Kaimola, K. (toim.) Seksuaalisuus. Helsinki: Duodecim, 432-457.

Kallio, M. 2013. Terve ja turvallinen Seksuaalisuus nuoruudessa. Viitattu 10.5.2013.
http://www.terveydenhoitajaliitto.fi/easydata/customers/sthl/files/th-paivat2013esitykset/terve_ja_turvallinen_seksuaalisuus_maaret_kallio.pdf

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2010. Tutkimus hoitotieteessä. 1.-2. painos. Helsinki: WSOYpro.

Kekkonen, J. 2012. Pelko, riemu ja himo- Poikien puhelimesta apua hakevien poikien seksuaalisuuspuhetta. Teoksessa Kontula, O. (toim.) Mitä pojat todella haluavat tietää seksistä. Tehoa poikien seksuaaliopetukseen (PoikaS-hanke) Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D 55/2012. Helsinki: Väestöliitto, 178- 256.

Kontula, O. 2006. Pornografia. Teoksessa Apter, D., Väisälä, L. & Kaimola, K. (toim.) Seksuaalisuus. Helsinki: Duodecim, 392-400.

Kontula, O. 2010. Seksuaalikasvatus poikien näkökulmasta. Nauhalta purettu teksti. Nuorten seksuaaliterveys- yhteinen asia-työseminaari 2.12.2010. Viitattu 10.5.2013.
<http://www.thl.fi/thl-client/pdfs/9ef117f5-a9cf-4891-9978-dbf4d9dbbd72>

Korteniemi-Poikela, E. & Cacciatore, R. 2010. Portaita Pitkin. Lapsen ja nuoren seksuaalisuuden kehittyminen. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Kuortti, M. 2012. Suomalaisten tyttöjen seksuaaliterveys ja - kulttuuri. Arvot, riskit ja valinnat. Tampere: Acta Universitatis Tamperensis.

Kuvaohjelmalaki (17.6.2011/710). Viitattu 6.3.2013.
<http://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110710?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=kuvaohjelmalaki>

Lastensuojelulaki (13.4.2007/417). Viitattu 6.3.2013.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417>

Latvala, E. & Vanhanen-Nuutinen, L. 2003. Laadullisen hoitotieteellisen tutkimuksen perusprosessi: Sisällönanalyysi. Teoksessa Janhonen, S. & Nikkonen, M. (toim.) Laadulliset tutkimusmenetelmät hoitotieteessä. Helsinki: WSOY, 21.

Mannerheimin Lastensuojeluliitto 2011. Laki, nuoret ja netti 2011. Oppituntipaketti 8. – 9.-luokkalaissille. Viitattu 6.3.2013. http://mll-fi-bin.directo.fi/@Bin/d26f97d62b17aec4a6e199395f83e59f/1363363163/application/pdf/14190598/Laki_nuoret_netti_2011.pdf

Niemi, T. 2011. Pornon puristuksessa. Teoksessa Niemi, T. (toim.) Seksuaalisuuden kohtaloita. Nuorisopsykoterapian erityiskysymyksiä 13. Nuorisopsykoterapiasäätiö. Helsinki: Yliopistopaino, 110-140.

Nikunen, K. 2006. Feministiset keskustelut pornosta. Teoksessa Mäkelä, A., Puustinen, L. & Ruoho, I. (toim.) Sukupuolishow. Johdatus feministiseen mediatutkimukseen. Helsinki: Gaudeamus, 129-148.

Nuorisolaki (27.1.2006/72). Viitattu 6.3.2013.
<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060072>

Näre, S. 2002. Kyberseksin ja -pornon muistijäljet nettisukupolvessa. Teoksessa Smeds, R., Kauppinen, K., Yrjänheikki, K. & Valtonen, A. (toim.) Tieto ja tekniikka. Missä on Nainen? Helsinki: Tekniikan akateemisten liitto TEK, 228-240.

Opetushallitus 2011. Kosketus - kuinka opettaa seksuaaliterveydestä ja ihmissuhteista koulussa. Viitattu 10.5.2013. <http://www.edu.fi/kosketus>

Rinkinen, T. 2012. Nuorten kysymyksiä seksuaaliterveydestä Väestöliiton Internetpalvelussa. ”Toivon että vastaat koska en uskalla kysyä keneltäkään muulta aikuiselta!!!”. Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D 54/2012. Helsinki: Väestöliitto.

Rinkinen, T., Miettinen, A., Halonen, M. & Apter, D. 2012. Tyttöjen tunnekokemuksia ja mielipiteitä pornografiasta: hämmennystä, mielihyvää vai inhoa? Nuorisotutkimus 30 (3), 39-50.

Rogala, C. & Tydén, T. 2002. Does pornography influence young women's sexual behavior? Women's health issues: official publication of the Jacobs Institute of Women's Health 13 (1): 39-43.

Sihvonen, T. 2003. Tietoverkot sosiaalisen olemisen paikkana. Teoksessa Kangas, S. & Kuure, T. (toim.) Teknologisoituvuus. Nuorten elinolot - vuosikirja 2003. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 33. Nuorisoasiain neuvottelukunta, Nuora, julkaisuja 26 & Stakes, 85-97.

Sørensen, A. D. & Knudsen, S.V. 2007. Nuoret, sukupuoli ja pornografia Pohjolassa. Loppuraportti. Kööpenhamina: Pohjoismaiden ministerineuvosto.

The London School of Economics and Political Science 2013. EU Kids Online -kyselytutkimus. Viitattu 6.3.2013.

[http://www2.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/EU%20Kids%20II%20\(2009-11\)/EUKidsExecSummary/FinlandExecSum.pdf](http://www2.lse.ac.uk/media@lse/research/EUKidsOnline/EU%20Kids%20II%20(2009-11)/EUKidsExecSummary/FinlandExecSum.pdf)

THL 2013. Mediasisältöjen vastapainoksi realistista tietoa. Viitattu 10.5.2013.

http://www.thl.fi/fi_FI/web/fi/aiheet/tietopaketti/amis/seksuaaliterveys/seksuaalikasvatus

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2009. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 5., uudistettu laitos. Helsinki: Tammi.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta 2012. Hyvä tieteellinen käytäntö. Viitattu 3.3.2014

<http://www.tenk.fi/fi/htk-ohje/hyva-tieteellinen-kaytanta>

Väestöliitto 2013a. Herkistyminen. Viitattu 10.4.2013.

http://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/tietoa-seksuaalisuudesta/ammattilaiset/tietopankki/seksuaalinen_kehitys/herkistyminen/

Väestöliitto 2013b. Rohkaistuminen. Viitattu 10.4.2013.

http://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/tietoa-seksuaalisuudesta/ammattilaiset/tietopankki/seksuaalinen_kehitys/rohkaistuminen/

Väestöliitto 2013c. Seksuaalinen kehitys. Viitattu 6.3.2013.

http://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/tietoaseksuaalisuudesta/ammattilaiset/tietopankki/seksuaalinen_kehitys/

Väestöliitto 2013d. Väestöliitto. Viitattu 8.12.2013. <http://www.vaestoliitto.fi/vaestoliitto/>

Väestöliitto2013e. Nuorten seksuaaliterveyden osaamiskeskus, OK. Viitattu 8.12.2013.

http://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/seksuaaliterveysklinikka/new_page-1189642/

Väestöliitto 2013f. Nettipalvelut. Viitattu 26.4.2013.

<https://www.vastaamo.fi/admin/vaestoliitto/>

Väestöliitto 2013g. Mitä Väestöliitto tekee? Viitattu 8.12.2013.

http://www.vaestoliitto.fi/vaestoliitto/mita_vaestoliitto_tekee/

Taulukot

Taulukko 5. Esimerkki ilmausten pelkistämisestä alkuperäisestä viestistä

Taulukko 6. Nuorten kysymyksiä pornosta -esimerkkejä

Taulukko 7. Pornon herättämiä ajatuksia nuorissa -esimerkkejä

Taulukko 8. Pornon herättämiä tunteita nuorissa -esimerkkejä

Liitteet

Liite 1 Liitetaulukko	35
Liite 2 Tutkimuslupa-anomus	39
Liite 3 Opinnäytetyön tulokset.....	41

Liite 1 Liitetaulukko

Tekijä Julkaisu- maa Julkaisu- vuosi	Aihe	Lähde	Tarkoitus	Menetelmä	Otos	Tulokset
Rinkinen Tuija Suomi 2012	Nuorten kysymykset seksuaaliterveydestä Väestöliiton Internetpalvelussa	Väitöskirja Väestöntutkimuslaitokset julkaisusarja D 54/2012	Kuvata seksuaaliterveyteen liittyviä nuorten kysymyksiä Väestöliiton Internetpalvelussa	Kuvaileva laadullinen terveystutkimus	1015 viestiä joissa yhteensä 2055 eri kysymystä seksuaaliterveydestä	Kolmasosa kysymyksistä käsitteli seksuaalista toimintaa, hieman vajaa kolmannes miehiksi ja naisiksi kasvamista sekä hieman vajaa kolmannes raskautta. Joka kymmenes kysymys liittyi seksitauteihin. Nuorten seurusteluun sekä seksuaalisuuteen terveystarkastuksissa liittyviä kysymyksiä oli vain muutama prosentti kaikista kysymyksistä.
Luopa Paullina Lommi Anni Kinnunen Topi Jokela Jukka Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL Suomi 2010	Nuorten hyvinvointi Suomessa 2000-luvulla	Kouluterveyskysely 2000–2009 Terveyden ja hyvinvoinnin laitos Raportti 20/2010	Kerätä tietoa nuorten elinoloista, kouluoloista, terveydestä, terveystotumuksista, terveysosaamisesta ja oppilastai opiskelijahuollosta	Kysely vuorovuosina eri puolilla Suomea		Melko tai erittäin tyytymätön kouluterveydenhuollon toimivuuteen keskusteltaessa henkilökohtaisista asioista, kuten seksi tai masennus. Huonot tiedot seksuaaliterveydestä (muodostuu kuudesta seksuaaliterveyttä koskevasta väittämästä). Pojat kokivat tyttöjä harvemmin terveystiedon aiheet kiinnostaviksi ja heidän tietonsa seksuaaliterveydestä ja päihteistä olivat huonot.
Anttila Anna Suomi 2004	Tyttöjen ja poikien käsitykset kaupallisesta seksistä	Näkökulmia nuorten seksuaaliterveyteen Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus STAKES Raportteja 282/2004	Miten kaupallinen seksi vaikuttaa lapsiin ja nuoriin	Tietokonepohjainen kysely johon vastasi 1290 opiskelijaa ja lisäksi 88 koululaista kirjoitti aineen aiheesta Seksi ja raha	Määrällinen N=1290 Laadullinen N=88	Vastaajat suhtautuivat kaupalliseen seksiin pääosin kielteisesti, suurin osa tuomitsi seksin ostamisen ja myymisen. Seksin ostamiseen suhtauduttiin silti hieman sallivammin kuin myymiseen. Nuorimmat vastaajat olivat kielteisimpiä. Pornon käyttäytymismalleja ei pidetty merkittävänä eikä seksikäs- tä ulkonäköä tärkeänä. Seksimarkkinoihin suhtautumisessa sukupuolierot ovat jyrkät: tytöt tuomitsevat kaupallisen seksin poikia selvemmin. Yli 90 prosenttia tytöistä ei itse harjoittaisi prostituutiota. Pojista lähes kolmasosa olisi itse valmis myymään seksipalveluitaan, jos korvaus olisi tarpeeksi suuri.
Rinkinen Tuija, Miettinen Anneli, Halonen	Tyttöjen tunnekokemuksia ja mielipiteitä pornografiasta: hämmennystä,	Nuorisotutkimus 30 (3) 2012 39–50	Selvittää alle 18- vuotiaiden nuorten tyttöjen käsityksiä pornografiasta ja sen herättämiä tunteita heissä	Määrällinen kyselytutkimus	N=95 iältään 15-18 vuotiaita naisia	Porno herätti nuorissa tytöissä yleisemmin positiivisia kuin vahvasti negatiivisia tunteita. Yksin pornoa katsoneet olivat kokeneet yleisemmin negatiivisia tunteita kuin kumppanin kanssa pornoa katsoneet. Tytöillä vaikuttaa olevan hyvin realistinen kuva pornosta, he ymmärtävät hyvin pornon epätodellisuuden.

<p>Miila, Apter Dan Suomi 2012</p>	<p>mielihyvää vai inhoa?</p>					
<p>Anttila Anna, Aho Timo, Kekkonen Joonas Suomi 2012</p>	<p>Mitä pojat todella haluavat tietää seksistä. Tehoa poikien seksuaalipetukseen (PoikaShanke)</p>	<p>Osmo Kontula (toim.) Väestöntutkimuslaitoksen julkaisusarja D 55/2012</p>	<p>Päätavoitteena kehittää koulujen seksuaaliterveysopetusta erityisesti poikien näkökulmasta. Edistää poikien seksuaalista hyvinvointia ja helpottaa heidän kasvuun miehiksi.</p>	<p>Moniaineistomenetelmä Mixed Methods: henkilökohtaiset haastattelut, esseekirjoitukset, nettikysely sekä hyödyntämällä poikien Väestöliiton nettipalstalle lähettämiä kysymyksiä ja heidän soittoaan Väestöliiton Poikien puhelimeen</p>	<p>Yksilöhaastattelu 60 kpl, ryhmähaastattelu 10 kpl. Esseekirjoituksia 53 kpl. "Kysy asiantuntijalta"-palsta; 520 kysymystä. Soitot poikien puhelimeen: 5000 kysymystä seksuaalisesta moninaisuudesta, 721 soittoa maahanmuuttajapojilta ja 400 kriisipuhelua. Nettikysely N=195</p>	<p>Enemmistö pojista haluaisi seksuaaliopetuksen alkavan jo ala-asteella. Pojilla tulisi olla mahdollisuus varmistaa, että muut eivät saa tietää omaa tietämättömyyttä. Opetukseen kaivataan poikia kiinnostavaa tietosisältöä. Mieluisin tiedonlähde on Internet, lähes 60 %.</p>
<p>Häggeström-Nordin Elisabet, Sandberg Jonas, Hanson Ulf, Tydén Tanja Ruotsi 2006</p>	<p>"It's everywhere!" Young Swedish people's thoughts and reflections about pornography</p>	<p>Nordic college of caring science. Scand J Caring Sci; 2006; 20; 386-393</p>	<p>Saada kuva ja ymmärrys pornografian kuluttamisesta sekä sen mahdollisesta vaikutuksesta seksuaalikäyttäytymiseen nuorten naisten ja miesten keskuudessa.</p>	<p>Laadullinen menetelmä, yksilölliset haastattelut 16- 23 vuotiaita</p>	<p>N=18 10 nuorta naista, 8 nuorta miestä</p>	<p>Tulokset jaettiin kolmeen kategoriaan. 1)Odotukset ja vaatimukset: Pornografia on vaikuttanut tavalla tai toisella, koettiin että miehet painostavat naisia kokeilemaan erilaisia seksitoimintoja. 2)Tunteet ja kokemukset: mm. kahtia jakautuneita tunteita, joissa rakkaus ja intiimiys ovat erotettu seksuaalisuudesta ja seksuaalisesta käyttäytymisestä. Tunteet ja kokemuksen-kategoria jakautui vielä neljään eri osaan: eettinen ajattelutapa, jossa pohdittiin pornografiaan liittyvää rikollisuutta. Ristiriitaiset tunteet-ajattelutapa: pornografia on väline kokea nautintoa ja oppia mutta toisaalta se voi aiheuttaa myös "strange ideas" jotka eivät muuten olisi tulleet mieleen. Tähän kategoriaan liittyi myös syyllisyys, häpeä ja inho jotka seurasivat pornon käytön jälkeen. Stereotyyppiset sukupuoliroolit-ajattelutapa: koettiin, että pornon katsominen vahvistaa stereotyyppiä joissa mies on johdossa (on lihaksikas, miehekäs, voimakas, "mies") ja nainen alistuu (ja on pieni, hoikka, huora). 3)Asenteet ja käsittelykeinot: osa oli täysin epä tietoinen kuinka suhtautua pornografiseen materiaaliin kun taas toiset olivat kriittisiä ja analyyttisiä. Asenteet jakautuivat seuraavasti: liberaali, normalisointi, etäisyys, feministinen sekä konservatiivinen.</p>
<p>Piironen Minna Suomi 2006</p>	<p>Seksuaalisuus ja seksuaaliset riskitilanteet 7. ja 9. luokkalaisten kuvaamina</p>	<p>Terveyskasvatuksen pro gradu-tutkielma Jyväskylän yliopisto Terveystieteiden laitos</p>	<p>Selvittää 7. ja 9. luokkalaisten ajatuksia seksuaalisuudesta ja seksuaalisista riskitilanteista sekä niistä selviytymistä</p>	<p>Laadullinen tutkimus</p>	<p>N=79 Seitsemäsluokkalaista 36 ja yhdeksäsluokkalaista 43</p>	<p>Yksilölliset erot seksuaalisuuden ymmärtämisessä ovat suuret sekä tyttöjen että poikien välillä, samoin kuin luokkatasojen välillä. Monet seitsemäsluokkalaiset kokevat seksuaalisuuden olevan fyysisiä ominaisuuksia. Yhdeksäsluokkalaisten seksuaalisuus on useimmiten ulkonäköseikkojen pitämistä seksikkäänä. Seksuaalisena riskitilanteena 7. ja 9. luokkalaiset kuvasivat</p>

	ja suosituksia koulun seksuaalikasvatukseen		nuorten itsensä kuvaamina			raiskauksen, sukupuolitaudit, suojaamattoman yhdynnän, suunnittelematoman raskauden sekä hyväksikäytön ja ahdistelun. Näiden lisäksi seitsemäsluokkalaisten näkivät oman seksuaalisuutensa näyttämisen ja ilmaisemisen seksuaalisena riskitilanteena. Yhdeksäsluokkalaisten seksuaalisia riskitilanteita oli edellisten lisäksi seksuaalinen häirintä ja ehkäisyn taitamaton käyttö. Pääsääntöisesti nuoret pitivät mahdollisena vain tyttöjen joutumisen seksuaalisiin riskitilanteisiin.
Kuortti Marjo Suomi 2012	Suomalaisten tyttöjen seksuaaliterveys ja – kulttuuri. Arvot, riskit ja valinnat	Väitöskirja. Tampereen yliopisto, lääketieteen yksikkö Acta Universitatis Tampereensis 1730	Kuvata 15-19-vuotiaiden suomalaistytöjen seksuaaliterveyttä, -käyttäytymistä ja – kulttuuria sekä tyttöjen omia seksuaalisuuteen liittyviä arvoja ja käsityksiä ja siten ymmärtää valintoja, jotka liittyvät seksuaalikäyttäytymiseen.	Empiirinen tutkimus, joka koostuu määrällisestä kyselytutkimuksesta ja laadullisista prosessidraamoihin ja henkilökohtaisiin haastatteluihin perustuvista aineistoista.	Määrällinen kyselytutkimus N=247 Prosessidraamaryhmiin kutsuttiin 24 ja niihin osallistui 10.	Monet tekijät vaikuttavat tyttöjen seksuaaliseen käyttäytymiseen. Skriptit tarjoavat kulttuurisen ja sosiaalisen taustan seksuaaliselle käyttäytymiselle. Sen lisäksi persoonalliset tekijät, kuten hallinnan tunne, tavoitteet ja arvot, tilanne tekijät, kuten alkoholi, sekä sosiaaliset tekijät, kuten vanhemmat ja kaverit, vaikuttavat valintoihin ja käyttäytymiseen. Pelkoja oli kaikilla, vaikka tyttöjen seksuaaliset kokemukset olivat pääosin toivottuja ja myönteisiä, niihin liittyy vaikeita ja ristiriitaisia asioita kaikilla tytöillä riippumatta siitä, kuuluiko riskiryhmään vai ei. Suunnittelematon raskaus näyttäytyi seksuaaliseen käyttäytymiseen liittyvänä suurimpana pelkona. Suunnittelematoman raskauden yhteydessä tytöt pohtivat hyvin laajasti tilanteeseen liittyviä kysymyksiä.
Sørensen Anette Dina, Knudsen Susanne V. Tanska 2007	Nuoret, sukupuoli ja pornografia Pohjolasassa	Loppuraportti. København: Nordisk Ministerråd.	Päätavoitteen tutkia, miten pornografian yleistyminen vaikuttaa poikien ja tyttöjen sukupuolikäsityksiin. Luoda käsitys lisääntyneen pornografia-altistumisen laajuudesta, mediaperustasta ja esiintymistilanteista ja pyrkiä siten selvittämään teininikäisten pohjoismaalaisten pornografiakokemuksia ja –asenteita. Selvittää teini-ikäisten pohjoismaalaisten näkemyksiä pornografiassa käytettävistä sukupuolen esittämistavoista ja heidän suhtautumisestaan niihin. Luoda käsitys lisääntyneen pornografia-altistumisen vaikutuksista nuorten omiin sukupuolikäsityksiin,	Tutkimus jaettiin kolmeen itsenäiseen tutkimusosioon. Keskittyi 14–18 vuotiaisiin nuoriin. Internetpohjaiset määrälliset kyselytutkimukset, laadulliset tutkimukset ja media-analyysit.	Internetpohjaiset määrälliset kyselytutkimukset: Yhteispohjoismainen tutkimus N=1776. Islantilainen N=323. Laadulliset tutkimukset: Yksilö- ja kohderyhmähaastattelut. Ruotsi N=73. Norja N=6. Tanska N=10 (poikia). Färssaaret N=10. Media-analyysit: suomalainen media-analyysi kattoi 5 yhtiötä ja 8 televisio- ja internetkanavaa. Ruotsalainen media-analyysi koostui vuosina 2004-2006 kerätystä 300:sta nuorten kuvasta	Pohjoismaiset nuoret tuntevat pornografian hyvin ja myös keskustelevat siitä. Pornografian käyttö vaihtelee määrällisesti, nuoret tuntevat pornografian eri alalajit sekä suhtautuvat näkemäänsä varsin älyllisesti ja osittain myös varsin kriittisesti. Pornografian käyttö on muuttunut normaalimmaksi, mutta poikien pornografian käyttöä pidetään edelleenkin ”normaalimpana” kuin tyttöjen. Normalistumisesta huolimatta suhtautuminen pornografiaan on ristiriitaista. Nuoret ilmaisivat selkeästi erottavansa toisistaan pornografian välittämät käsitykset ja arkitodellisuuden. Monet projektin tutkimuksista osoittavat kuitenkin, että tarun ja todellisuuden välinen raja ei ole aina vedenpitävä nuorten arjessa. Pornografian vartaloihanteet vaikuttavat nuorten käsitykseen siitä, miltä vartaloiden, ja varsinkin heidän oman vartalonsa, pitäisi näyttää. Kaikissa projekteissa havaittiin selkeitä sukupuolieroja, jotka liittyvät nuorten pornografian käyttöön ja sitä koskeviin asenteisiin. Kansallisuus ei ole ratkaiseva tekijä vaikka Pohjoismaiden lainsäädännössä ja aiheeseen liittyvissä poliittisissa näkemyksissä on eroja.

			jotka muotoutuvat yksilötasolla tai ryhmis- sä.		sekä 1300 kuvasta, jotka olivat peräisin nuorille naisille tai miehille suunnattujen viikkoleh- tien sattumanvaraisesti valituista neljästä nume- rosta. Norjalainen media- analyysi koostui n. 530 tulostetusta kuva- ja tekstisivusta, jotka olivat peräisin 29:stä ilmai- spornografiaa tarjoavas- ta sivustosta.	
Rogala Christina, Tydén Tanja Ruotsi 2002	Does pornogra- phy influence young women´s sexual behav- ior?	Women´s health issues: official publi- cation of the Jacobs Institute of Wom- en´s Health 13 (1): 39-43.	Tutkia ovatko ”seksuaa- lisesti kokeneet” nuoret naiset Ruotsissa nähneet pornoa ja onko se mah- dollisesti vaikuttanut seksuaaliseen käytök- seen.	Määrällinen tutki- mus, kyselylomake perhesuunnittelu- klinikalla	N=990	Vastanneista 84.4 % (n=841) oli nähnyt pornograafista materiaalia joista 78 % (n=662) oli nähnyt sitä harvoin, 20 % (n=116) oli nähnyt silloin tällöin ja n=16 oli nähnyt usein. 80,3% (n=795) uskoi pornografian vaikuttavan ihmisen seksuaaliseen käyt- täytymiseen . Pornografian kuluttajista 31,6 % (n=267) uskoi sen vaikutta- neen heidän omaan seksuaaliseen käyttäytymiseen.
Hägg- ström- Nordin E., Hanson U., Tydén T. Ruotsi 2005	Associations between por- nography con- sumption and sexual practices among adoles- cents in Sweden	International Jour- nal of STD & AIDS 2005; 16:102-107	Tutkia seksuaalista käy- töstä ja pornografian käyttöä sekä niiden välistä yhteyttä.	Määrällinen tutki- mus, kyselylomake lukion kolmannen vuoden opiskelijoil- le.	N=718 n=387 miestä n=331 naista	Vastanneista 86 % oli käyttänyt pornografiaa. Internet ja kaapeli-tv olivat yleisimmät lähteet. 58 % oli katsonut ”soft porn”, 31 % ”hard porn” 3 % ”violent porn”. 71 % uskoi, että porno on vaikuttanut toisten seksuaaliseen käyttäytymiseen ja 29 % uskoi sen vaikuttaneen omaan käytökseen.
Ybarra Michele L., Mitchell Kimberly J. USA 2005	Exposure to Internet Por- nography among Children and Adoles- cents: A Na- tional Survey	Cyber Psychology & Behavior 2005; 5 (8): 473-485	Tutkia lasten ja nuorten altistumista pornografi- alle Internetissä.	Määrällinen tutki- mus puhelimien välityksellä tehty	N=1501 10–17- vuotias- ta	Pornografian käytön riskit ovat ristiriitainen asia, mutta paljon käyttävillä on yhteys korkeampaan seksuaaliseen aggressioon.

Liite 2 Tutkimuslupa-anomus

Väestöliitto ry
Toimitusjohtaja Helena Hiila
Kalevankatu 16
00101 Helsinki

26.5.2013

TUTKIMUSLUPA-ANOMUS

Opiskelemme terveydenhoitajiksi Laurea-ammattikorkeakoulussa Porvoossa. Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää miten porno ilmenee nuorten kysymyksissä Väestöliiton nuorten Kysy asiantuntijalta Internet-palvelussa. Aineiston analysoinnissa käytetään induktiivista sisälönanalyysiä. Opinnäytetyön tuloksia hyödynnetään mahdollisesti keväällä 2014 Mediataitovii-kolla. Opinnäytetyö valmistuu vuoden 2013 loppuun mennessä.

Pyydämme kesäkuu-joulukuu 2013 väliselle ajalle lupaa käyttää nuorten Väestöliiton Inter-netpalvelun Kysy asiantuntijalta-palstan kysymyksiä opinnäytetyömme aineistona vuodesta 2008 alkaen. Pyydämme lupaa myös Väestöliiton kirjaston käyttöön. Lupaa aineiston ja kirjast-on käyttöön pyydetään kohteliaimmin sähköpostitse marianne.rytkonen@laurea.fi tai marina.weckstrom@laurea.fi . Liitteenä on tutkimussuunnitelma.

Ohjaavina opettajina toimivat lehtorit Erja Annola erja.annola@laurea.fi p.0400 xxxxxx ja Lilja Palo lilja.palo@laurea.fi p. 040 xxx xxx.

Ystävällisin terveisin

Marianne Rytkönen
marianne.rytkonen@laurea.fi
p. 044 xxx xxx

Marina Weckström
marina.weckstrom@laurea.fi
p. 050 xxx xxx

Liite 3 Opinnäytetyön tulokset

Nuorten kysymyksiä pornosta

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka
<p>”Katson pornoa melkein joka toinen päivä netistä, onko se normaalia?”</p> <p>” - - katselen pornoa joskus. Kai se on ihan normaalia”</p> <p>”Ja katson pornovideoita. normaalia??”</p> <p>”Ja sitten haluaisin tietää, että onko se normaalia että katson kavereiden kanssa joskus pornoa? Onko se normaalia vaiko onko mulla ja mun kamuilta joku ongelma?”</p> <p>”omistan 5 pornolehtiä ja tietokoneellani on varmas-ti 20 pornoelokuvaa jota katson päivittäin - - onko tämä kaikki normaalia?”</p> <p>”Tyhmä kysymys, mutta onko epänormaalia, jos katsoo aikuisviihdettä, jossa esiintyy myös miehiä?”</p>	<p>Melkein joka toisena päivänä katsotun pornon katsomisen normaalisuus</p> <p>Pornon joskus katsomisen normaalisuus</p> <p>Pornovideoiden katsomisen normaalisuus</p> <p>Kavereiden kanssa pornoa katselemisen normaalisuus</p> <p>Pornolehtien ja - elokuvien omistamisen ja katselemisen normaalisuus</p> <p>Aikuisviihteen, jossa esiintyy myös miehiä, katsomisen epänormaalisuus</p>	<p>Pornon katselun normaalisuus</p>	<p>Kysymykset pornon katselusta</p>
<p>”Katselen pornoa, enkä voi sille mitään. Onko se haitaksi?”</p> <p>”Onko pornon katsominen alaikäisenä vakavaa?”</p>	<p>Pornon katsomisen mahdollinen haitallisuus</p> <p>Pornon katsomisen mahdollinen vakavuus alaikäisenä</p>	<p>Pornon katselun haitallisuus</p>	
<p>”Miksi kiihotun helpommin kun katson pornoa jossa on oikeita ihmisiä, enkä selaista hentai/anime pornoa katsoessani?”</p> <p>”Toisena kysymyksenä taas olisi, että miksi tämä anime/hentai ei tunnu niin pahalta?”</p> <p>”Katon joskus pornoa, ja silloin tulee suurin orgasmi. Onko siitä jotain haittaa mulle ?”</p>	<p>Hentai- /Anime-pornon katselun vähemmän kiihottava vaikutus verrattuna pornoon jossa oikeita ihmisiä</p> <p>Anime- /Hentai-pornon mahdollinen lievempi pahalta tuntuva vaikutus tunteisiin</p> <p>Pornoa katsomalla saavutetun suuren orgasmin mahdollinen haitallisuus itselle</p>	<p>Pornon katselun vaikutuksia</p>	

Nuorten kysymyksiä pornosta jatkuu

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka
<p>”Miten pääsisin tavoista eroon, ettei niistä tulisi vielä suurempi ongelma? - - porno ja runkaus hallitsevatkin elämäni paljon.”</p> <p>”Kaikki vaan puhuu seksistä ja pornosta ja homoista koko ajan eikä koulussa tunnu saavan mielenrauhaa. Onko mitään neuvoja tähän?”</p>	<p>Apukeinot porno- ja itsetyydytystavoista eroon pääsemiseksi, koska ne hallitsevat elämää</p> <p>Apukeinot mielenrauhan saamiseksi pornoa käsittelevistä puheista koulussa</p>	Apukeinot	Tiedontarve
<p>”Mikä kaikki lasketaan pornoksi eli onko esim. strippaus pornoa?”</p> <p>”Mitä on softcore-porno?”</p>	<p>Perustietoa siitä mikä kaikki on pornoa</p> <p>Perustiedon tarvitsemisen softcorepornosta</p>	Tiedontarve pornon eri lajeista	
<p>”Eikö ole niin että 15 vuotias saa pornolehden ostaa, niin ainakin lehdistä lukee. K-15?”</p>	Sopiva ikä pornolehden ostamiseen	Tiedontarve ikärajoista	
<p>” - - onko laillista lukea novelleja joissa on alaikäisiä henkilöitä.”</p>	Pornonovellien, joissa esiintyy alaikäisiä henkilöitä, lukemisen laillisuus	Tiedontarve laillisuudesta	
<p>” - - itsetyydytän päivittäin n. 2 kertaa. Katson myös aina pornoa ja muita eroottista materiaalia. Onko tämä vielä ”terveellisessä” määrin vai onko tämä jo liikaa...”</p>	Sopiva terveellinen pornon katsomisen ja itsetyydytyksen määrä	Tiedontarve sopivasta määrästä	
<p>”Mitä on softcore-porno ja onko se haitallista?”</p> <p>”Miten porno vaikuttaa kielteisesti nuoreen?”</p> <p>”Sanotaan, että se on haitallista, mutta ei sanota, miten, joten kysyn sitä tässä.”</p> <p>”Vai jättääkö se jälkiä huomaamatta?”</p>	<p>Softcorepornon mahdollinen haitallisuus</p> <p>Pornon kielteisen vaikutuksen mahdollisuus nuoreen</p> <p>Pornon mahdollinen haitallisuus</p> <p>Pornon mahdolliset huomaamattomat vaikutukset</p>	Tiedontarve pornon mahdollisista haittavaiikutuksista	

Pornon herättämiä ajatuksia nuorissa

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka
<p>”...ja itsetyydytän päiviittäin n. 2 kertaa. Katson myös aina pornoa ja muita eroottista materiaalia... Olen siis riippuvainen tästä.”</p> <p>”Ongelmanani on masturbointiriippuvuus - - - Olen myös jonkin asteisessa pornokierteessä, luultavasti juuri edellä mainitusta syystä.”</p>	<p>Ajattelee olevansa riippuvainen itsetyydytyksestä ja pornosta</p> <p>Ajattelee olevansa jonkinasteisessa pornokierteessä masturbointiriippuvuutensa vuoksi</p>	Itsetyydytys- ja pornoriippuvuudesta kertominen	Riippuvuus
<p>”Porno ei myöskään ole viime aikoina oikein innostanut mitä myös ihmettelen.”</p>	Ihmettely pornon kiinnostavuuden vähenemisestä	Kiinnostavuuden väheneminen	
<p>”Tietysti se ainakin antaa asioista väärää kuvaa, mutta kyllähän todellisuuden ja sen voi erottaa toisistaan.”</p> <p>”Mä tiedän kyllä ettei mun pitäis näyttää niiltä & se on feikkia jne., et niille maksetaan siitä.”</p>	<p>Ajattelee, että pornon ja todellisuuden voi erottaa toisistaan</p> <p>Tietää pornon olevan feikkiä</p>	Pornon ja todellisuuden erottaminen toisistaan	Pornon aitous
<p>”Mielestäni pornosta pitäisi varoittaa enemmän, koska se voi pelästyttää vasta näin myöhemmin!”</p>	Varoittamisen tarve pornosta myöhemmin ilmaantuvan pelästymisen vuoksi	Varoittamisen tarve	

Pornon herättämiä tunteita nuorissa

Alkuperäinen ilmaus	Pelkistetty ilmaus	Alaluokka	Yläluokka
<p>” - - katoin tosi paljon pornoa koneelta, mutta sitten mua rupes hävetää - - ”</p> <p>” - - tai katson homopornoa, myös aina unelmoinnin ja katselun jälkeen minulle tulee morkkis tunne ja hieman häpeä olo.”</p>	<p>Häpeän tunne koneelta katsotusta pornosta</p> <p>Häpeän ja morkkiksen tunne homopornon katsomisen jälkeen</p>	Häpeän tunteet	Negatiiviset tunteet
<p>” - - ja vähän masennuin koska tuntu että pelkällä katsomisella menetin ns neitsyyteni.”</p>	Masentuneisuuden tunne neitsyyden menettämisen tunteesta	Masentuneisuuden tunne	
<p>”Miten siis järkytyin noista teksteistä vasta myöhemmin”</p>	Järkytyksen tunne pornotekstin lukemisen jälkivaikutuksena	Järkytyksen tunne	
<p>” - - tai katselemalla netistä homopornoa. Se vaan kiihottaa ja antaa nautintoa minulle.”</p>	Netin homoporno kiihottaa ja antaa nautintoa	Kiihottavuus ja nautinnon tunne	Positiiviset tunteet
<p>”Kun katson pornoa, minun pimppani kostuu.”</p>	Pornon katsomisesta johtuva sukuelinten kostuminen	Fyysinen kiihottuminen	
<p>” - - oon taas vähän kattonu videoita ja se on ihanaa kattoa niitä, mutta sitten hetken päästä hävettää.”</p>	Pornovideoiden katsomisen ihanaus ja sitä seuraava häpeä	Mielihyvän ja häpeän tunteet	Ristiriitaiset tunteet